ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ — ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗΙ 13 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1890 — ΕΤΟΣ Ζ'.—ΑΡΙΘ. 2.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 59.
Ἕκαστον φύλλον τιμᾶται λεπτῶν 20.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Ἐν Ἑλλάδι. . . . . Δρ. 10
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ. . Φρ. χρ. 12

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἀδιάκριτοι καὶ Διακεκριμένοι.
Ἡ Κερὰ Χρυσή, ἐπεισόδιον τοῦ ἀγῶνος, ὑπὸ Ἰω. Μ. Δαμβέργη.
Ἡ Κλοπή μου, ρωμαντικὴ ἱστορία, ὑπὸ Ἀρ. Ν. Κυριακοῦ.
Εἰς Χιρλάου, Ρουμανικὴ φιλολογία, ὑπὸ Theod. Sperantsa, μετάφρασις Ἰ. Μαράνου.
Χειμῶνας, ποίησις Ἰ. Μαράνου.
Ἀπὸ τόπου εἰς τόπον: Ἐκδρομὴ εἰς Τροιζανίαν.
Ἐν ἁρμονίᾳ, μυθιστορία Georges Duruy, ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ. (Μέρος Δεύτερον).
Εἰδήσεις τῆς Ἑβδομάδος. Ἐγχώρια — Ἐξωτερικά — Φιλολογία — Ἀρχαιολογία — Ἐπιστήμαι — Καλλιτεχνία.
Ἰδιαίτερα γράμματα.
Νέα Βιβλία.

ΑΔΙΑΚΡΙΤΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΚΕΚΡΙΜΕΝΟΙ

Ὁλόκληρος σχεδὸν ὁ τύπος τῆς πρωτευούσης ἔγραψε τελευταῖον περὶ ἀποπειρας τινὸς διακρίσεων, ἐν ταῖς σχέσεσι τῆς καλῆς λεγομένης κοινωνίας καὶ ἐζήτασε τὴν ἀνάντον ἀπόπειραν ὑπὸ διαφόρους ἐπόψεις. Νομίζομεν, ὅτι τὸ προκληθὲν ζήτημα ἀξίζει τὸν κόπον νὰ μελετηθῇ οὐχὶ λόγῳ τῆς γελοίας ἀφορμῆς, ἥτις τὸ προεκάλεσεν, ἀλλ' ὅπως δοθῇ λογική τις διεύθυνσις εἰς τὰ ἀφορῶντα τὴν κοινωνίαν μας καὶ τὰς διαφόρους σχέσεις. Εἶνε ἀναντίρρητον ὅτι τοὺς πλείστους ἐξ ἡμῶν κατέλαβεν ἀπό τινος ἡ ἀσθένεια τῆς ἐποχῆς, τὴν ὁποίαν θὰ ὀνομάσωμεν μὲ τὸ ξενικόν της ὄνομα. Δὲν πρόκειται περὶ τῆς *Ἰνφλουέντζας*. Ἡ ἀσθένειά μας καλεῖται Modernisme καὶ κάμνει θραῦσιν εἰς τοὺς ἔχοντας ἀσθενῆ τὸν νοῦν καὶ ἀσθενὲς τὸ βαλάντιον συμπολίτας μας.

Πληθώρα ζωῆς καὶ ἀναμία, πλοῦτος καὶ ἔνδεια, συμφύρονται ἐν ἀναρχίᾳ μηδενιζούσῃ πᾶν μέτρον καὶ σταθερόν.

Ἀναμίξ βυθίζονται οἱ πάσχοντες ἐν κυκεῶνι ἀμφιβόλου ἠθικῆς ποιότητος, ἐξέρχονται δὲ τοῦ λουτροῦ μὲ τὴν ἀμφιβολίαν ἐν τῷ νῷ, τὴν ἀτονίαν ἐν τῷ χαρακτῆρι καὶ τὴν εὐτέλειαν ἐν τῇ καρδίᾳ.

Παρατηρήσατε, ὅτι τίποτε σοβαρὸν δὲν μᾶς ἀπασχολεῖ πλέον· καὶ αὐτοὶ οἱ σπουδαῖοι μας καταγίνονται νὰ συνειθίσωσι τὸ ἄνευ ζαχαρόεως τέιον, ὅπως μὴ φανῶσιν ὀπισθοδρομικοί!

Αἱ λέξεις δὲν ἐκφράζουν πλέον τὰ πράγματα· ὁ πρῶτος τυχὸν ἄχρηστος τενεκὲς ἀναγορεύεται ρέκτης, ἀποκαλεῖται *κτιστερνέ*, διότι ἔπεισε δέκα ὁμοίους του νὰ τῷ παράσχωσι τὰ στοιχεῖα τῶν πρὸς ἀνύψωσίν του.

Διερχόμεθα τὰς ἡμέρας μας ἄνευ σπουδῆς, διότι ἀπεδείχθη ἡ ἀχρηστία τῆς εἰς τὰς Δευτέρας τῆς Κας Α ἢ τὰς Τρίτας τῆς Κας Β ἢ τὰς Τετάρτας τῆς Κας Γ, καὶ οὕτω καθεξῆς μέχρι τοῦ Σαββάτου καὶ πάλιν τὰ ἴδια. Ὅλοι ἐπαναλαμβάνομεν τὰ αὐτὰ καὶ εὐλογοῦμεν τὴν Ἰνφλουέντζαν, διότι μᾶς ἔδωκεν ὕλην ὁμιλίας ἀσυνήθη.

Μερψιμοιροῦμέν τινες τῶν ἐντοπίων καὶ ἐπιτιθέμεθα κατὰ τῶν νεωστὶ ἐλθόντων συμπολιτῶν μας, διότι μᾶς ἀφῃρέσαν ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, καὶ διότι μᾶς ποτίζουσι τέιον. Ἀλλὰ τίς μᾶς ὑπεχρέωσε νὰ ἀφίνωμεν τὸ γραφεῖόν μας, τὴν πυροβολαρχίαν μας, τὸ καράβι μας, τὸ κατάστημά μας, τὸ ἐργοστάσιόν μας, τὰς παραδόσεις μας καὶ νὰ φοιτῶμεν θρησκευτικῶς εἰς τὰς ἄνευ ἔργων ἡμέρας; Ἡ ἀσθένεια ὁ modernisme. Ἐνομίσαμεν ὅτι κερδαίνομεν εἰς τὴν κρίσιν τοῦ κόσμου, ἂν φανῶμεν εἰς τοῦ Α, ἢ τοῦ Β, ἢ τοῦ Γ, πρὸς τὸν ὁποῖον δὲν μᾶς συνδέει, ἴσως, οὔτε φιλία, οὔτε ἰδέαι, οὔτε ἀρχαί, οὔτε... ἢ ταέπη.

Εἰς χρόνους περασμένους αἱ ἀγναὶ Ἑλληνίδες, αἱ χρηστὰι οἰκοδέσποιναι, ἂν ποτε ἔκαμον τὴν γνωριμίαν τινός, ὃν ἔκριναν ἄξιον τῆς φιλίας τοῦ οἴκου των, τῷ ἔλεγον μὲ ὅλην τὴν ἀφέλειαν:

— Νὰ σᾶς βλέπωμεν.

Καὶ αὐτὸ ἀπετέλει τὴν ἄδειαν πρὸς ἐπίσκεψιν· τὸ ὄντως ὡραῖον τοῦτο σύστημα ἐπικρατεῖ καὶ ἐν Ἀμερικῇ. Ἀλλ' ἡμεῖς σήμερον τί πράττομεν; *Ἐπιδίδωκομεν* τὴν γνωριμίαν τῆς κυρίας Α. καὶ ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως ἐννοοῦμεν νὰ ἐξασφαλίσωμεν ἐφεξῆς τὸ *τσάϊ* μας τῆς Δευτέρας καὶ τὸ ἐξασφαλίζομεν. Συνήθως δὲ ὁ κύριος Α. ἀγνοεῖ τὴν ὕπαρξίν μας, ὡς ἀγνοεῖ τὴν ὕπαρξιν καὶ ὁλοκλήρου τῆς στρατιᾶς τῶν ἀέργων φίλων μας, οὓς θὰ τῷ εἰσκομίσωμεν τὴν ἀμέσως προσεχῆ Δευτέραν.

Ἐξ ἄλλου αἱ κυρίαι τῶν ἡμερῶν, ὅταν δὲν ἔχουν τὰ νεῦρά των, κολακεύονται διὰ τῆς τοιαύτης φοιτήσεως, ἀφοῦ τὸ grand chic εἶνε νὰ βρίθουν αἱ αἴθουσαι των ἀπὸ κόσμον. Ὅταν ὅμως ἔχουν τὰ νεῦρά των, λαμβάνουν στάσιν βασανιζομένων καὶ μαρτύρων, βαρύνονται τὰς χειραψίας, ἀποσύρονται εἰς γωνίαν τινὰ μετὰ τῶν intimes, σχολιάζουν τοὺς προσερχομένους καὶ συσκέπτονται περὶ περιορισμοῦ τοῦ κακοῦ τῶν ἡμερῶν, αἵτινες ἀπὸ ἡμερῶν ὑποδοχῆς κατέστησαν αἱ *κακαὶ των ἡμέραι*.

Λοιπόν, κυρίαι καὶ κύριοι, ὅσοι ἔχετε ἡμέρας, λέγετε εἰς ὅσους προτιμᾶτε, καὶ εὐχόμεθα νὰ προτιμᾶτε τοὺς ἀρίστους, τὸ ὡραῖον ἐκεῖνο προσκλητήριον τῶν παλαιοτέρων σας *Νὰ σᾶς βλέπωμεν*, καὶ σᾶς βεβαιοῦμεν, ὅτι θὰ βλέπητε ὅσους θέλετε.

Λοιπόν, κυρίαι καὶ κύριοι, ὅσοι πίνετε ξένο τσάϊ, προτιμήσατε οἱονδήποτε ἄλλο ζεστὸν πρὸς Θεοῦ, ἀλλὰ μὴ προσέλθητε εἰς τὸν οἶκον κανενὸς ἐξ ἐκείνων, οἵτινες δὲν συναισθάνονται τὴν τιμήν, ἣν τοῖς ἀποδίδετε προσερχόμενοι. Ἀναγκάσατέ τους νὰ θελήσουν εἰλικρινῶς νὰ σᾶς βλέπουν καὶ τότε, ἂν δὲν ἔχητέ τι χρησιμώτερον νὰ κάμητε, ὑπάγετε, καὶ σᾶς βεβαιοῦμεν, ὅτι ἔχετε ὅλους τοὺς δυνατοὺς τίτλους εἰς τὴν ὑπόληψίν μας.

Εὐτυχῶς ἐκτὸς τῶν ἀδιακρίτων καὶ τῶν διακεκριμένων, ἡ κοινωνία μας περιλαμβάνει ἔτι τοὺς οἱονεὶ *κεκμηκότας*, οἵτινες ἐκουράσθησαν βλέποντες καὶ ἀκούοντες τὸν πέριξ θόρυβον καὶ ἀπεσύρθησαν εἰς χωριστήν τινα ἑκαστος γωνίαν. Αὐτοὶ δὲν προσεβλήθησαν, οὐδὲ εἶνε φόβος νὰ προσβληθῶσιν ἐκ τοῦ Modernisme, ἀπὸ δὲ τῆς ὑγιοῦς των κρίσεως ἀναμένομεν πολλὰ ὑπὲρ τῆς ξεβιδωμένης κοινωνίας μας. Εἶνε καιρὸς ν' ἀφήσωσι τὰς γωνίας των καὶ νὰ ἀποτελέσωσι τὸ τρίτον κόμμα. Τοὺς θέλομεν χρωματισμένους καὶ εὐθαρσεῖς. Δὲν εἶνε ἡ ἐποχὴ τῶν ἀχρόων. Διὰ τῆς στάσεως των ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἂς εἴπωσι πρὸς τοὺς κυρίους διακεκριμένους, ἂν ὑπάρξωσι:

— «Χαίρομεν διὰ τὴν γνωριμίαν σας δεχόμεθα ὅλας τὰς ἡμέρας καὶ ὅλας τὰς νύκτας καὶ *νὰ σᾶς βλέπωμεν*, ὅπως σᾶς διδάξωμεν τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀέρος, τὸν ὁποῖον ἀναπνέετε, καὶ τὴν γλῶσσάν μας, τὴν ὁποίαν δὲν ὁμιλεῖτε. Θὰ σᾶς εἴπωμεν τί συνέβη εἰς τὸν τόπον αὐτὸν κατὰ τὴν ἀπουσίαν ὑμῶν καὶ τῶν εὐγενῶν προγόνων σας. Θὰ ἀκούσωμεν τὴν γνώμην σας, θὰ συζητήσωμεν περὶ παντός, τὸ ὁποῖον συμβαίνει σήμερον διότι καὶ σεῖς φορολογεῖσθε, ὅπως ἡμεῖς καὶ σεῖς ἔχετε ψῆφον. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ φορῆτε τὸ φράκον σας κατὰ τὰς ἑσπέρας διότι δὲν θὰ σᾶς κρίνωμεν διαφορετικὰ ἂν δὲν τὸ φορῆτε. Ἔχετε ὀλίγην ὑπομονὴν καὶ θὰ τὰ μάθητε ὅλα· ἀλλὰ νὰ σᾶς βλέπωμεν.»

Πρὸς δὲ τοὺς ἀδιακρίτους ἂς εἴπωσιν οἱ τοῦ τρίτου κόμματος ἐν ὀλίγοις:

— «Σᾶς, κύριοι ἀδιάκριτοι, σᾶς γνωρίζομεν· μᾶς γνωρίζετε δὲ καὶ σεῖς. Ἂς παύσῃ αὐτὸ τὸ παιγνίδι· θὰ σᾶς κυνηγήσωμεν ἂν ἐξακολουθήσητε νὰ μεταχειρίζησθε κάτι ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Δὲν θὰ ἐπιτρέψωμεν ἐφεξῆς νὰ ἐνοῦσθε δύο ἀδιάκριτοι καὶ νὰ κάμνετε ἕνα νεοφώτιστον διακεκριμένον. Ὁ τύπος δὲν θὰ σᾶς κάμῃ πλάταις πλέον, ἀλλὰ θὰ σᾶς δείξῃ τὴν ῥάχιν. Ξυλοσχίσται ὀπίσω· τενεκέδες ὀπίσω· οὐτιδανοί (ἡ λέξις ἔχασε ὀλίγον τὴν σημασίαν της, ἀφ' ὅτου τὴν μετεχειρίσθη ὡς ψευδώνυμον ὁ μέγας Γλάδστων) ὀπίσω!»

Τοιούτῳ τρόπῳ εἶνε πιθανὸν νὰ ἐπικρατήσωσιν ἀρχαὶ ὑγιεῖς ἐν τῇ κοινωνίᾳ μας καὶ νὰ ἐκλείψῃ ὁ σκλτιμπαγκισμὸς προ τῆς ἀνεγνωρισμένης ἀξίας. Καὶ τότε ἂς ξεμυτήσῃ καμμία ἀξίωσις γελοία περὶ διακρίσεως, λόγῳ μόνον πλούτου ἢ λόγῳ μόνον θέσεως κυβερνητικῆς ἢ στολῆς.

Ἤδη ὁ λόγος εἰς τοὺς κεκμηκότας. . . .

Η ΚΕΡΑ ΧΡΥΣΗ

(Ἐπεισόδιον τοῦ Ἀγῶνος)

Ὁ ἀρχηγός, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου ἀνεμίμνησκε τόσας νίκας, ἡ δὲ ἀνδρεία ἐγέννα τόσας ἐλπίδας, ἐκάθητο σύννους καὶ κατηφὴς πρὸ οἰκίσκου, ὃν εἶχε μεταβάλῃ εἰς ἀρχηγεῖον, περιωκλούμενος ὑπὸ τῶν παλληκαρίων του. Ἡ σκυθρωπότης του ἀντεκατοπτρίζετο ἐπὶ τῶν προσώπων των καὶ ἡ σιωπή του ὡμίλει καὶ ἔλεγε λόγους θλιβεροὺς εἰς τὴν καρδίαν ἑκάστου. Δὲν εἶχον πλέον τροφάς, δὲν εἶχον πλέον πολεμεφόδια· ὁ ἐχθρὸς νέας προσλαβὼν ἐπικουρίας, ἀφοῦ ἔκλεισε πᾶσαν ὁδὸν σωτηρίας, ἠπείλει ἤδη καὶ τὸ χωρίον, οὐτινος ἐτάχθησαν φρουροί.

— Ἕναν ἄνθρωπον νὰ εἶχα γιὰ πέταμα... εἶπε τέλος ὁ ἀρχηγός, συνεχίζων σκέψιν, ἣν πρὸ πολλοῦ ἐνεκυμόνει ἡ κεφαλή του.

— Ἕναν ἄνθρωπο; καὶ τί εἶμεθα ἐμεῖς;

— Καὶ δὲν εἶνε κανεὶς ἀπὸ μᾶς ἄξιος; ἠρώτησαν τὰ παλληκάρια.

— Γιὰ πέταμα; ὄχι! ἀπήντησε διὰ βαρείας φωνῆς ὁ ἀρχηγός, περιβάλλων ὅλους ὁμοῦ δι' ἠδέος καὶ φιλοστόργου βλέμματος. Μετὰ μικρὰν δὲ σιωπήν. Ἀφῆτε νὰ συλλογιστῶ ἀκόμη, προσέθηκε.

Θρησκευτικὴ σιγὴ ἐπηκολούθησε, διακοπτομένη πότε καὶ πότε ὑπὸ τοῦ θορυβώδους φυσήματος, δι' οὗ ὁ ἀρχηγὸς ἐξέπεμπεν ἐκ τοῦ στόματός του τὸν καπνὸν τοῦ βραχέος τσιμπουκιοῦ του καὶ τὴν ἐντὸς τοῦ στήθους του κοχλάζουσαν βαρυθυμίαν.

— Ἂς τεράσῃ κι' ἀπόψε, εἶπε τέλος ἐγειρόμενος· ἔχει ὁ Θεὸς ἂς πάῃ καθένας στὴ θέσι του. Ὅλοι ὅλοι ἀπομείναμε εἰκοσι δύο. Ὅποιος κάμῃ τίποτε χωρὶς τὴ διαταγή μου, εἶνε σὰν νὰ σκοτώνῃ δέκα χριστιανούς. Συλλογιστῆτε πόσοι κρέμουνται ἀπὸ 'μᾶς.

Καὶ στραφεὶς ἐπροχώρησε μὲ βῆμα βραδὺ πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ οἰκίσκου.

*

Ὁ λόφος, ἐφ' οὗ ἐξετείνετο τὸ χωρίον, ἦτο δυσπόρβητος. Οἱ ἐχθροὶ τὸ ἐγνώριζον καλῶς καὶ δὲν ἐτόλμων νὰ ποιήσωσι τρίτην ἔφοδον, ἀφοῦ τόσον ἀκριβὰ εἶχον πληρώσει τὰς δύο προγενεστέρας. Ἔκριναν φρονιμώτερον νὰ καταβάλωσι τοὺς χριστιανοὺς διὰ τῆς πείνης, καὶ ὀχυρωθέντες εἰς τὰς περὶξ διόδους ἀνέμενον τὸ ἀποτέλεσμα.

Ὁ ἀρχηγός, ἐννοήσας τὸ σχέδιον ἐμαίνετο ὡς λέων ἐν κλωβῷ. Νὰ ἀποτολμήσῃ ταχεῖαν καθοδον, θὰ ἦτο τὸ αὐτὸ ὡς νὰ ὠδήγει τοὺς ὁπλίτας του εἰς βεβαίαν παγίδα. Νὰ περιμένῃ; Ἀπὸ δύο ἡμερῶν εἰς ἐκείνους μὲν εἶχε διανείμῃ τέταρτον σιτηρεσίου, αὐτὸς δέ, αὐτὸς δὲν εἶχε φάγῃ καθόλου...

Καὶ τί θὰ ἔλεγον οἱ καλοθελοῦντάι του, ὅταν θὰ ἐμάνθανον, ὅτι ἐκ τῆς ἀδεξιότητός του βέβαια καὶ αὐτὸς ἔπεσε καὶ τοὺς ἀνθρώπους του κατέστρεψε χωρὶς νὰ παρεμποδίσῃ τὴν πρόοδον τοῦ ἐχθροῦ;

— Βέβαια, τὰ λόγια εἶνε εὔκολα!... ἐμονολόγει χαμηλοφώνως. Αὐτὸ θὰ ποῦνε, ἂς εἶμαι καὶ σκοτωμένος. Ἐκείνη ἡ μαίμου ὁ Κοντονικόλας, ποῦ δὲν εἶνε γιὰ τίποτε ἄξιος, θὰ κάνῃ τὴ φωνή μου, — θαρρῶ πῶς τὸν βλέπω, — καὶ θὰ λέῃ, ὅ,τι τοὺς εἶπα σὰν τοὺς ἀποχαιρετοῦσα: «Ἔννοιά σας! ἐγὼ θὰ εἰμαι ἐκεῖ». Νὰ τώρα.... καὶ ἀνοίξας τοὺς δακτύλους τῆς δεξιᾶς χειρὸς κατέφερε βαρέως τὴν παλάμην ἐπὶ τοῦ προσώπου του.

— Γιατί βάρειοβογκᾷς ἔτσι, καπετάνιο μου; ἠρώτησε πλησιάζουσα γραῖα ἑξηκοντοῦτις περίπου, βραχύσωμος καὶ ἰσχνή. Σὲ βλέπω καὶ ραγίζεται ἡ καρδιά μου.

— Ἀ! ἐσὺ εἶσαι κερὰ Χρυσή;

— Ἐγώ, γυιέ μου.

— Ἀμ' τί νὰ ἔχω; δὲν τὰ βλέπεις καὶ τοῦ λόγου σου; Ἐχαθήκαμε, κερὰ Χρυσή!

— Ἔχει ὁ Θεός, παιδί μου...

— Τὸ ξέρω, μά... πρέπει νὰ χουμε καὶ μεῖς. Καὶ ἐκτύπησε διὰ τῆς χειρὸς τὴν κεφαλήν του.

— Καὶ μήγαρις εἶνε δικό σας τοφταίξιμο;

— Μὴν κυττάζῃς τί εἶνε, τί θὰ ποῦνε...

— Μπορῶ νὰ σὲ ρωτήσω ἕνα λόγο, σὰν μάνα σου ποῦ εἶμαι στὰ χρόνια;

— Σ τοὺς ὁρισμοὺς σου, κερὰ Χρυσή, ρώτα.

— Εἶπες προτήτερα στὰ παλληκάρια... ἤμουνα στὴν πόρτα καὶ τἄκουσα...., εἶπες πῶς ἂν εἶχες ἕναν ἄνθρωπο γιὰ πέταμα...

— Αἴ! τι; ξέρεις κανένα; ἀνέκραξεν ἀνορθούμενος ὁ ἀρχηγός.

— Παιδί μου... μὴ θυμώσῃς... δὲν κάνω ἐγώ;... ἠρώτησε μετὰ δειλίας ἐκφέρουσα ἑκάστην συλλαβήν, ἡ γραῖα.

Ὁ ἀρχηγὸς κατέπεσεν ἐπὶ τῆς στρωμνῆς, ἐφ' ἧς ἐκάθητο, μετὰ προφανοῦς ἀπογοητεύσεως.

— Ὄχ ἀδερφή, εἶπα ἄνθρωπο, δὲν εἶπα γυναῖκα. Ἄσε με στὸ χάλι μου κερὰ Χρυσή Δὲν εἶνε δική σου δουλειά...

Καὶ περιτυλιχθεὶς ἐντὸς τῆς κάπας του ἐστράφη ἀντιθέτως, ὅπως κοιμηθῇ δῆθεν.

Ἀλλὰ ποῦ νὰ κοιμηθῇ; Τὸν ἔβλεπε συστρεφόμενον ἐπὶ ὥραν ὁλόκληρον ἡ κερὰ Χρυσή, τὸν ἤκουε φυσῶντα καὶ στενάζοντα καὶ ἐραγίζετο πράγματι ἡ συμπαθής της καρδία.

Αἴφνης ἡ βαρεῖα φωνή του ἠκούσθη εὐκρινῶς λέγουσα:

— Ἐπήγαινα ἐγώ, μὰ ὕστερα; θὰ μοῦ τοὺς κατάκοβαν ὅλους. Ν' ἀφήσω χωρὶς σκύλλο τὸ μανδρί;

Τὸ σῶμά του ἐν τούτοις, δὲν ἐκινεῖτο.

— Θὰ παραμιλᾷ ἐσκέφθη ἡ γραῖα καὶ ἐπλησίασεν ἠρέμα.

— ... Τὸ τόνε στείλω, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ ἀρχηγός, ν' ἀνέβῃ ὡς τὸ Γκρεμισμένο πύργο καὶ νὰ σηκώσῃ ἀπάνω μιὰ σημαία μὲ σταυρό. Βέβαια δὲν ἐγύριζε, μὰ οἱ ἐχθροὶ τὸ πρωὶ γιὰ νὰ μὴ βρεθοῦν ἀνάμεσα σὲ δυὸ φωτιαῖς θὰ μ' ἄδειαζαν τὴ ρεματιὰ καὶ θὰ γλύτωνα...

— Ἀ! αὐτὸ ἦταν... εἶπε καθ' ἑαυτὴν ἡ κερὰ Χρυσὴ καὶ ἀνέμεινε ν' ἀκούσῃ ἀκόμη.

Ἀλλ' ἤδη ὁ ἀρχηγὸς ἐκοιμᾶτο καὶ δὲν παρελήρει πλέον.

*

Ἡ κερὰ Χρυσὴ, ἦτο ὁ μόνος θῆλυς κάτοικος τοῦ χωρίου ἀρνηθεῖσα νὰ ἀκολουθήσῃ τὰ λοιπὰ γυναικόπαιδα καὶ παραμείνασα νὰ περιποιῆται τὸν καπετάνιο, πρὸς ὃν μητρικὴν ἀληθῶς ἔτρεφε στοργήν. Ἀπὸ δύο ἡμερῶν συνεμερίζετο ἀγγρυγύστως τὴν ἀσιτίαν του, ἄυπνος δὲ ἐφρούρει αὐτόν, ὡς ὁ ἄριστος τῶν ὑπασπιστῶν.

Ἤδη ὑφαρπάσασα τὸ σχέδιον, ὅπερ ἠδυνάτει ἐκεῖνος νὰ ἐκτελέσῃ, ὑπὸ παραδόξου κατείχετο ταραχῆς. Ἐνόμιζεν, ὅτι ὁ θεὸς τῇ τὸ ἀπεκάλυψεν, ἵνα αὐτὴ τὸ ἐκτελέσῃ. Ἐνόμιζεν, ὅτι εἰς τὰς χεῖράς της ἦτο ἤδη ἡ ζωὴ ὅλων, ὅτι πᾶσα στιγμὴ βραδύτητος θὰ κατέστρεφε τὸ σχέδιον.

— Θὰ χαθῶ, ἐσκέπτετο, μὰ θὰ σώσω εἴκοσι δύο παλληκάρια καὶ τὸν ἀρχηγό. Εἶδες τί εἶπε, Καθένας τους ἀξίζει γιὰ δέκα· Θέ μου, δόσε μου φώτισι καὶ δύναμι.

Ἤνοιξε μικρὸν σακκίον, ὅπερ περιεῖχεν ὅλας τὰς ἀποσκευάς τοῦ ἀρχηγοῦ, ἀνέσυρεν ἐξ αὐτοῦ μικρὰν λευκὴν σημαίαν φέρουσαν ἐρυθρὸν σταυρὸν καὶ ἠσπάσθη αὐτόν.

— Θέ μου, δόσε μου φώτισι καὶ δύναμι ἐπανέλαβε καθ' ἑαυτὴν νὰ κάμω καλὸ ποῦ μήτε τὸ 'νιοεύτηκα ποτέ μου. Καὶ ἐξῆλθεν ἀκροποδητὶ ἐκ τῆς ἑτέρας θύρας τοῦ οἰκίσκου.

*

Ὁ Θεὸς τὴν περιέβαλε διὰ νέφους, ὥστε νὰ διέλθῃ ἀπαρατήρητος ἐκ τοῦ μέσου τῶν ἐχθρῶν; Ὁ Θεὸς ἐνίσχυσε τοὺς τρέμοντας πόδας τῆς προσβύτιδος καὶ τοῖς ἔδωκε πτερὰ νὰ τὴν φέρωσι μακράν, εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ παρακειμένου λόφου; Ὁ Θεὸς τὴν ἐβοήθησε νὰ ἀνέλθῃ ἐπὶ τῶν ἐρεπίων τοῦ *Γκρεμισμένου πύργου*, καὶ νὰ ὑψώσῃ ἐπὶ κλάδου ὑψήλοῦ τὴν σημαίαν τοῦ σταυροῦ καὶ τῆς σωτηρίας; Ὁ Θεὸς ἔπεμψε τοὺς ἀγγέλους του νὰ τὴν παραλάβωσιν ὡς ψυχὴν δικαίου, καὶ τὴν ἐπαναφέρωσι διὰ μέσου τῶν ἐχθρῶν πάλιν ζῶσαν, μετὰ τρίωρον κοπιώδη ὁδοιπορίαν, ἐν τῷ χωρίῳ, ἐν τῷ οἰκίσκῳ ἐν ᾧ ὑπνῶττεν ἔτι ὁ ἀρχηγός;

Ὁ Θεὸς βέβαια, ὁ ἀρρωγὸς πάσης ἀγαθῆς πράξεως τῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης ἐπικαλουμένων τὸ ὄνομά του.

*

Τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, προηγήθη ἡ ἔγερσις τοῦ ἀρχηγοῦ. Μὲ βαρεῖαν τὴν κεφαλὴν ἐξῆλθεν οὗτος εἰς τὴν ὁδὸν καὶ ὡς νὰ ἔβλεπε καθ' ὅλην τὴν νύκτα τὸν *Γκρεμισμένον πύργον*, πρὸς αὐτὸν ἐστράφη πάλιν τὸ πρῶτον του βλέμμα.

— Ὀνειρεύομαι; εἶπε μὴ δυνάμενος νὰ πιστεύσῃ εἰς ὅ,τι ἔβλεπεν. Ὀνειρεύομαι ἀκόμη; Κύριε ἐλέησον! Καὶ ἔκαμε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, διευθύνων ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ὁράσεώς του, ἐπὶ τοῦ ἐρυθρολεύκου ὑφάσματος, ὅπερ κυμαινόμενον ὑπὸ τῆς πρωϊνῆς αὔρας, διεγράφετο ἤδη εὐκρινῶς ἐπὶ τοῦ ροδοχρόου οὐρανοῦ.

— Κώστα! Γιάννη! Μιχάλη! ἔκραξε. Μετ' ὀλίγα λεπτὰ οἱ πλεῖστοι περιεκύκλουν τὸν ἀρχηγόν των.

— Δεῦτε! εἶπε δεικνύων τὴν σημαίαν. Ὁ Θεὸς μᾶς ἔσωσεν!...

*

Ὅτε ἐσώθησαν, ἐζήτησαν νὰ ἐξηγήσωσι τὸ θαῦμα, ἀλλὰ οὐδεὶς ἀπέδωκε τοῦτο εἰς τὴν κερὰ Χρυσῆν. Ἐκείνη δέ, ἐκείνη ἐντράπη νὰ ὁμολήσῃ. Δὲν τῇ εἶπεν ὁ ἀρχηγός, ὅτε τὸν ἠρώτα; «Δὲν εἶνε δική σου δουλειά!» Δὲν εἶπε μετέπειτα εἰς τοὺς ἄλλους; «Ὁ Θεὸς μᾶς ἔσωσεν!»

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ.

Η ΚΛΟΠΗ ΜΟΥ

(Ρωπογραφία)

I

Θέλω, — μοὶ ἔλεγεν ἡ ἐρωμένη μου, — θέλω ν' ἀφήσῃς τὰς Ἀθήνας ἐπὶ τινα χρόνον καὶ νὰ ἔλθῃς μετ' ἐμοῦ εἰς Παρισίους· ἀναχωρῶ τὴν προσεχῆ ἑβδομάδα· θὰ ἐπισκεφθῶ μετὰ τοῦ πατρός μου τὴν ἔκθεσιν, καὶ μετὰ διαμονὴν ἑνὸς ἢ ἑνὸς καὶ ἡμίσεος μηνὸς εἰς Παρισίους, θὰ ἐπανέλθω καὶ πάλιν εἰς Ἀθήνας· ἂν μὲ ἀγαπᾷς, ὡς λέγεις, ἔλθε μετ' ἐμοῦ· θὰ μὲ παρακολουθῇς κρυπτόμενος, θὰ βαίνῃς ἐπὶ τῶν βημάτων μου καὶ ἐν τυχούσῃ ἀνάγκῃ θὰ μὲ ὑπερασπισθῇς· θὰ ἦσαι ὁ ἱππότης μου, ὁ φύλαξ ἄγγελός μου.

— Ἀλλά... ἐτόλμησα νὰ τῇ ἀντείπω.

— Δὲν ἔχει ἀλλά... ἐπανέλαβεν ἀδυσώπητος ἐκείνη, θὰ ἔλθῃς μετ' ἐμοῦ εἰς Παρισίους· θέλω νὰ σὲ ἔχω πάντοτε πλησίον μου, νὰ σὲ βλέπω καθημερινῶς· νὰ αἰσθάνωμαι ἐμαυτὴν λουομένην ὑπὸ τῶν βλεμμάτων σου, θέλω...

— Μά, Εἰρήνη μου — τῇ εἶπον ἀνθιστάμενος — θέλεις νὰ κάμω ταξεῖδι, ἐνῷ...

— Τί ἐνῷ;... ἐννοῶ, κύριε, νὰ ἔλθῃς εἰς Παρισίους μαζῆ μου, ἄλλως...

— Ἄλλως;

— Θὰ εἶπω ὅτι δὲν μ' ἀγαπᾷς... καὶ ἂν ἀληθεύῃ τοῦτο...

— Μὰ τὸν οὐρανόν, ἐκραύγασα διαμαρτυρόμενος, μὰ τοὺς ἀστέρας, Εἰρήνη, βλασφημεῖς τὸν ἐρωτά μου... Δὲν σ' ἀγαπῶ, λέγεις;

Ὦ καρδία μου... πτωχή μου καρδία, μὴ πάλλεις τόσον βιαίως...

Δὲν ἠδυνήθην ν' ἀποτελειώσω τὴν φράσιν ὁλόκληρον, ἣν ἀκούσας ποτὲ ἀπαγγελλομένην στομφωδῶς ὑπό τινος τραγικοῦ ἠθοποιοῦ, εἶχον λησμονήσῃ τελείως.

Ἐν τούτοις, μεθ' ὅλας τὰς διαμαρτυρίας καὶ τὰς ἀντιστάσεις μου, ἐδέησε νὰ ὑποκύψω εἰς τὴν μαγνητικὴν δύναμιν τῶν ὀφθαλμῶν της καὶ παρασυρθεὶς ὑπὸ τῆς γοητείας καὶ τῶν θελγήτρων της, τῇ ὑπεσχέθην ὅτι θ' ἀνεχώρουν μετ' αὐτῆς εἰς Παρισίους...

— Τώρα... ἐπείσθην ὅτι μ' ἀγαπᾷς, μοὶ εἶπεν ἐκείνη.

Καὶ ἐχωρίσθημεν.

II

— Ταξεῖδιν εἰς Παρισίους..., μοὶ ἔλεγεν ὁ φίλος μου Ἀθανάσιος, εἰς ὃν ἀνεκοίνωσα τὰ σχέδιά μου, εἶνε εὔκολον, φίλε μου, κατέρχεσαι εἰς Πειραιᾶ, ἐπιβαίνεις ἀτμοπλοίου, ἀποβιβάζεσαι εἰς Μασσαλίαν, ἐπιβαίνεις τοῦ σιδηροδρόμου... καὶ ἐξέρχεσαι φρέσκος μέσα 'στὸ Παρίσι...

— Καλά, τῷ εἶπον ἐγώ, καὶ πόσα ἔξοδα ὑποθέτεις ὅτι μοὶ χρειάζονται· λογάριασε, εἰσιτήριον ἀνόδου καὶ ἐπανόδου, θέσεως... ἂς εἶνε, δευτέρας... ἔξοδα κατοικίας καὶ τροφῆς ἐπὶ ἕνα μῆνα, καὶ... μικρὰ ἄλλα ἀναγκαῖα καθημερινὰ ἔξοδα... ἀμαξῶν, σιδηροδρόμων κλπ.

Ὁ φίλος μου ἐσκέφθη ἐπί τινας στιγμάς.... εἶτα μεθ' ὑπερηφανείας μαθητοῦ εὐρόντος τὴν λύσιν περιπλόκου προβλήματος μοὶ εἶπε:

— Τρεῖς χιλιάδες φράγκα.

Ἔμεινα ἐνεός:.. Τρεῖς χιλιάδες φράγκα!!

— Καὶ ποῦ νὰ τὰ εὕρω, ἐβόησα διὰ φωνῆς σπαρακτικῆς, ποῦ νὰ τὰ εὕρω, Ἀθανάσιε, τρεῖς χιλιάδες φράγκα ἐγώ... ὅστις δὲν ἔχω οὔτε... τρεῖς χιλιάδες λεπτά;

— Ὅπου θέλεις, φίλε μου,... θέλεις νὰ κάνῃς ταξεῖδι 'στὸ Παρίσι... φρόντισε νὰ τὰ εὕρῃς... ἄλλως... κάθησε ἥσυχος.

— Ἀλλά... δὲν γνωρίζεις, ὅτι διακυβεύεται ὁ ἔρως μου, ἡ ὕπαρξίς μου, ἡ εὐτυχία μου; ἐκ τοῦ ταξειδίου αὐτοῦ δὲν γνωρίζεις ὅτι...

Καὶ τῷ διηγήθην ἐνδακρυς τὴν μεταξύ ἐμοῦ καὶ ἐκείνης συνέντευξιν, καθ' ἣν ὑπεσχέθην ἐπὶ λόγῳ τιμῆς νὰ τὴν ἀκολουθήσω εἰς Παρισίους.

Ἐκείνος μὲ ἔβλεπε διὰ βλέμματος μεστοῦ συμπαθείας.

— Ἔλα, τῷ εἶπον ἐγώ... σκέψου νὰ εὕρῃς κανένα τρόπον, δι' οὗ νὰ ἐξοικονομήσωμεν χρήματα, σκέψου...

Ὁ φίλος μου ἐσκέφθη καὶ μὲ εἶπε:

— Κάμε δάνειον.

— Δὲν μοὶ δίδουν, τῷ ἀπήντησα περιλύπως.

— Ὑπόγραψε συνάλλαγμα.

— Ἡ ὑπογραφή μου δὲν εἶνε ἀξιόχρεως, ἀπήντησα μετὰ δακρύων.

— Ζήτησε τοῦ πατρός σου, «αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν», λέγει τὸ εὐαγγέλιον.

— Δὲν μοὶ δίδουν, τῷ ἀπήντησα μετὰ λυγμῶν.

— Αἴ τότε, μοὶ εἶπε σατανικῶς ὑπομειδιῶν ἐκεῖνος, ἄκουσε, ὅ,τι θὰ σοῦ 'πῶ· εἰς κάποιον μέρος τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχει δημώδης παροιμία λέγουσα «γυρέψεως μὴ δόσεως, ἁρπάξεως συγχωρήσεως».

Ὁ ἀλιτήριος μὲ συνεβούλευε νὰ κλέψω...

III

Νὰ κλέψω!

Ἀλλὰ πῶς; Νὰ διαρρήξω τὸ χρηματοκιβώτιον τοῦ πατρός μου; Ἀδύνατον τοὐλάχιστον εἰς ἐμέ· χρειάζονται πρὸς τοῦτο δύναμις ὑπερανθρωπος καὶ ἐργαλεῖα ἰσχυρά· ἐγὼ οὐδὲν τούτων κέκτημαι. Νὰ ἀφαιρέσω τὸ χρηματοφυλάκιόν του καὶ λάβω τὰ ἐν αὐτῷ χρήματα, πολὺ δύσκολον, ἄλλως τε καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὅτι ἔλαβον τοῦτο θὰ εὕρω ἐν αὐτῷ ὅσα χρήματα μοὶ χρειάζονται;... Νὰ ἐπιχειρήσω κλοπὴν διὰ ῥήξεως καταστήματός τινος, ἐν ᾧ νὰ γνωρίζω, ὅτι εὑρίσκεται τὸ ἀναγκαῖοῦν μοι ποσόν.... Καὶ ἔπειτα;... Ἡ δικαιοσύνη, τὸ κακουργοδικεῖον, οἱ δικασταί, ἡ φυλακή;... Ἠὼς ἐλησμόνουν πάντα ταῦτα;.... Νὰ ριφθῶ ὡς κλέπτης εἰς τὰς φυλακὰς ἐγώ;...

Οὕτως ἐσκεπτόμην, ἐξηπλωμένος ἐπὶ τοῦ μικροῦ ἀνακλίντρου τοῦ δωματίου μου καὶ καπνίζων περίφροντις τὸ σιγάρον μου κατελήφθην ὑπὸ τοῦ ὕπνου.

Ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ὕπνῳ, αἱ αὐταὶ βασανοι, ἡ αὐτὴ ἀγωνία, ἡ αὐτὴ σκέψις. Ἤμην ἀπηλπισμένος τελείως· ἔβλεπον νὰ μοὶ ἐκφεύγῃ ὁ ἔρως μου, ν' ἁρπάζεται τῶν ἀγκαλῶν μου ἡ θελκτικὴ κόρη τῶν ὀνείρων τῆς ἐγρηγόρσεώς μου, νὰ διαλύωνται χάρις τῇ ἰδιοτροπίᾳ της τὰ τερπνὰ περὶ γάμου σχέδιά μου..... καὶ ἐν τῇ ἀπογνώσει, ἐν ᾗ εὑρισκόμην ἔστενον θρηνωδῶς.

Αἴφνης, ἀπὸ τοῦ συνεχομένου δωματίου τῆς μητρός μου, χωριζομένου ἀπὸ τοῦ ἰδικοῦ μου διὰ λεπτοῦ ξυλίνου χωρίσματος, ἤκουσα τὴν φωνὴν τῆς ἀδελφῆς μου λεγούσης πρὸς τὴν μητέρα μου:

— Μαμά! ὁ μπαμπᾶς μοῦφερε τὰς ὀγδοντα λίρας ποῦ τοῦ ζήτησα. Νά τας!... φύλαξέ τας!

Ἐτινάχθην ἐκ τοῦ ἀνακλίντρου βιαίως, ὡς νὰ διέδραμε τὸ σῶμά μου ἰσχυρὸν ρεῦμα ἠλεκτρισμοῦ. Ἐπλησίασα πρὸς τὴν ἐνοῦσαν τὰ δωμάτιά μας θύραν καὶ ἐφήρμοσα τὸν ὀφθαλμόν μου ἐπὶ τῆς χαινούσης ὀπῆς τοῦ κλείθρου.

Εἶδον ἐν τῇ παλάμῃ τῆς μητρός μου σωρὸν χουσίου ἀποστίλβοντος, ὑπὸ τὸ ἀφθόνως ἐπ' αὐτοῦ πίπτον φῶς τοῦ ἡλίου· ἐρρίγησα ἐκ χαρᾶς, ὁπόταν εἶδον τὴν μητέρα μου κρυπτουσαν τὰ χρήματα ταῦτα εἰς σύρτην μικροῦ τινος γραφείου. Ὀγδοήκοντα λίραι!... ἀκριβῶς τὸ ἀναγκαιοῦν μοι ποσόν.

IV

Ἐπὶ ὥρας ὁλοκλήρους ἐσκεπτόμην· ἦτο ἡ πρώτη φορὰ εἰς τὴν ζωήν μου, καθ' ἣν ἀπεπειρώμην νὰ κλέψω, καὶ αἱ συνέπειαι τῆς πράξεώς μου ταύτης μὲ ἐφόβιζον· ἐσκεπτόμην προσπαθῶν νὰ μαντεύσω τί θὰ συνέβαινεν ἐν τῇ πατρικῇ οἰκίᾳ, ἅμα ἀνεκαλύπτετο ἡ κλοπὴ· ἠρώτων ἐμαυτόν, ἂν θὰ ἠδυνάμην νὰ ὑποκριθῶ τόσον καλῶς τὸν ἀθῶον, ὥστε νὰ μὴ προδωθῶ. Ἀμφέβαλλον, ἂν τὸ ἔνοχον βλέμμα μου θὰ ἠδύνατο νὰ ἀντικρύσῃ, χωρὶς νὰ μὴ προδοθῇ τὸ ἐξεταστικὸν καὶ αὐστηρὸν βλέμμα τοῦ πατρός μου, οὐτινος, καίτοι ἔχων ἡλικίαν εἴκοσι τριῶν ἐτῶν, ἐροβούμην τὴν φοβερὰν καὶ δικαίαν ἄλλως τε ἤδη ὀργήν. Μετὰ φρίκης ἀνεπόλησα τὴν περίστασιν ἐκείνην, καθ' ἣν ὁ πατήρ μου ἀνακαλύψας τὸν ὑπηρέτην μας κλέπτην ποσοῦ τινος δραχμῶν, ἐμέτρησεν ἐπὶ τῆς ῥάχεώς του τόσους ῥαβδισμούς, ὅσας δραχμὰς εἶχε κλέψῃ ὁ δυστυχὴς ἐκεῖνος· δὲν τῷ ἐχάρισεν οὐδὲ μίαν.

Ἂν καὶ εἰς ἐμὲ συνέβαινε τοιοῦτόν τι; Διατί ὄχι; ὁ βίαιος καὶ ὀργίλος χαρακτὴρ τοῦ ἀδυσωπήτου πατρός μου δὲν μοὶ ἐπέτρεπε ν' ἀμφιβάλλω πολύ...

Ἔστην φρικιῶν... νὰ κλέψω δύο χιλιάδας πεντακοσίας δραχμὰς καὶ νὰ λάβω ἰσάριθμα ῥαβδίσματα.... ἦτο φοβερόν.

Καὶ ἐν τούτοις, μεθ' ὅλα ταῦτα, ὁ ἔρως κατισχύσεν. Ἀποφασίσας νὰ ἐκτελέσω τὴν ἐγκληματικὴν πρᾶξίν μου, προσεποιήθην ἀδιαθεσίαν καὶ κλεισθεὶς ἐν τῷ δωματίῳ μου ἀνέμενον ἀγωνιωδῶς τὴν ὥραν, καθ' ἣν οἱ γονεῖς μου θὰ ἐδείπνουν.

V

Ἦτο ἡ ἑβδόμη ὥρα τῆς ἑσπέρας, καθ' ἣν πάντες παρεκάθηντο εἰς τὴν τράπεζαν.

Ἤνοιξα ἀθορύβως τὴν θύραν τοῦ δωματίου μου καὶ προέβαλα μετὰ προφυλάξεως ἅμα καὶ δειλίας τὴν κεφαλήν... οὐδένα εἶδον... ἐξῆλθον σιγὰ τοῦ δωματίου μου, ἔκαμα ὀλίγα

βήματα ἐντὸς σκοτεινοῦ διαδρόμου καὶ ἔφθασα εἰς τὸ δωμάτιον τῆς μητρός μου. Ἐγνώριζα, ὅτι ἐντὸς αὐτοῦ οὐδεὶς εὑρίσκετο, ὤθησα τρέμων τὴν θύραν καὶ εἰσῆλθον συνέχων τὴν ἀναπνοήν μου... Ὁπόταν ἐξῆλθον, ἡ καρδία μου ἔπαλλε βιαίως, ἔτρεμον καθ' ὅλον μου τὸ σῶμα, οἱ πόδες μου ἐκάμπτοντο, ἀδυνατοῦντες νὰ φέρωσι τὸ βάρος τοῦ σώματός μου καὶ τοῦ σώματος τοῦ ἐγκλήματος, ἡ κεφαλή μου ἰλιγγία... Μικροῦ δεῖν καὶ ἔπιπτον λιπόθυμος ἐν τῷ σκοτεινῷ διαδρόμῳ... ἔσχον τὸ θάρρος νὰ κάμω ὀλίγα βήματα καὶ κατόπιν ἀπεριγράπτου ἀγωνίας, εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιόν μου κάθιδρος... λιποψυχῶν.... ἐκεῖ αἰσθανόμενος ἐν τοῖς θυλακίοις μου τὰς ὀγδοήκοντα λίρας τῆς ἀδελφῆς μου,συνῆλθον εἰς ἐμαυτόν· ὡπλίσθην δι' ὅσης ἠδυνάμην ἀταραξίας καὶ ἀνέμενον τὸ ἀποβησόμενον.

Κατ' εὐτυχίαν μετὰ τὸ δεῖπνον οἱ γονεῖς μου ἀμέσως μετέβησαν εἰς τὸ θέατρον. Ἡ κλοπή μου δὲν εἶχεν εἰσέτι ἀνακαλυφθῆ... Ἐφόρεσα τὸν πῖλόν μου, ἔλαβον ἀνὰ χεῖρας τὴν ῥάβδον καὶ ἐξῆλθον πρὸς εὕρεσιν τοῦ φίλου μου Ἀθανασίου.

VI

Ἀθανάσιε! τῷ εἶπον, εὑρὼν αὐτὸν ἐν τῷ καφενείῳ... ἔλα! ἔχω νὰ σοῦ πῶ κάτι τι.

Τὸν ἔσυρα ἐκτὸς τοῦ καφενείου καὶ τῷ διηγήθην, πᾶν ὅ,τι ἔπραξα.

— Καὶ τὰ χρήματα; μοὶ εἶπεν, τί τὰ ἔκαμες;

— Τὰ ἔχω ἐδῶ, μαζῆ μου.

— Νὰ τὰ ἰδῶ!

— Ἐξήγαγον ἐκ τοῦ θυλακίου μου δράκα λιρῶν καὶ μετὰ προφυλάξεως τὰς ἔδωκα εἰς τὸν φίλον μου, ὅστις ὑπὸ τὸ ἄπλετον φῶς τοῦ καφενείου, παρετήρει ἐξετάζων τὰ χρυσᾶ νομίσματα.

Ἐν ἀρχῇ ἔμεινεν ἔκπληκτος· εἶτα ἐμειδίασε.... κατόπιν ἐξέρραγη εἰς ἀσβέστους γέλωτας.

— Ἀλλὰ διατί γελᾷς; τῷ εἶπον ἐγώ.

— Διατί γελῶ; βλάκα! αἱ λίραι αὗται εἶνε ψευδεῖς.

— Ψευδεῖς;

— Βέβαια! εἶνε ἐξ ἐκείνων τὰς ὁποίας μεταχειρίζονται αἱ κυρίαι,αἵτινες φέρουσι τὸ ἐθνικὸν ἔνδυμα.

Ἔμεινα ἐμβρόντητος· ἠννόησα, ὅτι τὰ ψευδῆ ταῦτα νομίσματα τὰ ἤθελεν ἡ ἀδελφή μου δι' ἕνα χορόν, καθ' ὃν θὰ ἔφερε τὸ ἐθνικὸν ἔνδυμα...

Ἐξῆλθον τοῦ καφενείου ἔκφρων.

— Κατάρα!

Καὶ τρέχων... ἐξύπνησα.

VII

Τὴν ἐπαύριον ἐν τῇ πλατείᾳ ἤκουσα γοητευτικὴν φωνὴν ψιθυρίζουσαν ἤδεως εἰς τὰ ὦτά μου:

—Αὔριον φεύγομεν...

Ἐστράφην, ἦτο ἐκείνη. Ἐκείνη, δι' ἣν ἐγενόμην κλέπτης... ἔστω καὶ ἐν ὀνείρῳ. Κλέπτης, ἔστω καὶ ψευδῶν λιρῶν! Ὦ πόσον ἔπρεπε νὰ μὲ εὐγνωμονῇ, μεθ' ὅσα ὑπέστην δι' αὐτὴν· τὴν περιέβαλα διὰ βλέμματος φιλοστόργου, θαυμαστικοῦ, περιπαθοῦς... Ἀλλ' ἐκείνη μαντεύσασα ἐκ τοῦ περιλύπου προσώπου μου τὴν ἀθέτησιν τοῦ ὅρκου μου, μοὶ ἐξηκόντισε βλέμμα εἰρωνικόν, ἄγριον, φοβερόν, διεισδύσαν ὡς λεπὶς ἐν τῇ ταλαιπώρῳ καρδίᾳ μου.

Α. Ν. Κυριακος

ΡΟΥΜΑΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΕΙΣ ΤΟ ΧΙΡΛΑΟΥ

Ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἤκουον τὸν πάτερα μου ὁμιλοῦντα καὶ λέγοντα περὶ ἐμοῦ:

— Ὁ Γιάννης, ὁ Γιάννης.... ὁ καιρὸς περνᾷ καὶ ὁ Γιάννης εἶνε μεγάλο ἀγόρι: νά, μὲ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ, τί χρόνον ἔχομεν; 1864· τὸν Μάιον θὰ κλείσῃ τὰ ὀκτώ. Πρέπει τώρα πλέον νὰ τὸν στείλω εἰς τὸ σχολεῖον, εἰς τὸ Χιρλάου.

Ὁ πατήρ μου ἔλεγεν, οἱ ἐν τῷ οἴκῳ τὸν ἤκουον, καὶ ἐγώ.... Ἐγὼ ἥρπαζον τοὺς λόγους του καὶ καθήμενος ἀπωτέρω τῶν παιγνιδίων μου, ἔκαμνα πετεινοὺς ἐκ χάρτου ἢ ἔκοπτον διὰ τῆς ψαλίδος,ἐκ τῶν παλαιῶν καὶ ἀχρήστων βιβλίων τοῦ πατρός μου, ἵππους πεταλωμένους, ἱππεῖς, βουλγάρους μὲ πλατείας ἀναζυρίδας, τούρκους μὲ *σαλβάρια*, βοῦς μὲ κέρατα, αἶγας μὲ πώγωνας μακροὺς καὶ πλεῖστα ἄλλα, ἅτινα ἐτοποθέτουν κατὰ σειρὰν ἐπὶ τοῦ παραθύρου... νομίζω, ὅτι ἀκούω ἀκόμη τὸ στόμα μου ἐπαναλαμβάνον χαμηλοφώνως:

— Ὁ Γιάννης εἶνε μεγάλος, δηλαδὴ ἐγὼ εἶμαι μεγάλος! Ἐννοεῖται, ἐως πότε πάντα μικρός, πάντα μικρός... τώρα πλέον εἶμαι μεγάλος, εἰς τὸ ἑξῆς πλέον εἰς τὸ σχολεῖον, εἰς τὸ βασιλικὸν σχολεῖον, εἰς τὸ Χιρλάου.

Ὅτε δ' ἔφθανον διὰ τοῦ νοῦ εἰς Χιρλάου, πρὸ τῶν ὀμμάτων μου ἐξετείνετο μακρὰ ὁδὸς πλήρης φορτηγῶν ἁμαξῶν μεταξὺ δύο σειρῶν οἰκιῶν τοῦ αὐτοῦ ὕψους, προσκεκολλημένων πρὸς ἀλλήλας καὶ ἐκ τῶν ὁποίων προεξεβάλλοντο τράπεζαι ἢ προσθῆκαι πλήρεις, ἐδῶ μὲν ἐκ σαπώνων, ἐνωτίων, ψευδομαργαριτῶν, ἀνθέων, τολυπῶν μαλλίου, ταινιῶν, καρφίδων κτλ., ἐκεῖ ἐκ διαφόρων τεταριχευμένων ἰχθύων, κιβωτίων ἐκ λευκοσιδήρου, περιεχόντων λινόσπορον, ἀλλαχοῦ ἐκ κουλουρῶν καὶ ἄρτων. Περὶ τὰς ἀνοικτὰς θύρας τῶν ἐργαστηρίων, ἐν οἷς κατασκευάζονται οἱ ἀμπάδες καὶ τῶν ὑποδηματοποιείων; ἅτινα ἀνέδιδον βαρεῖαν καὶ ὀπόζιμον ὀσμὴν βύρσης καὶ νέων ὑποδημάτων, ἔβλεπον ἀνθρώπους ἐπὶ ἀνθρώπων, βαδίζοντας ἄλλον πρὸς τὰ ἄνω, ἄλλον πρὸς τὰ κάτω, ἐδῶ συναντωμένους, ἐκεῖ διασταυρουμένους καὶ σταματῶντας πρὸ μιᾶς ἢ ἄλλης τραπέζης καὶ διαπραγματευομένους καὶ ἀγοράζοντας. Ὅλα αὐτὰ ἔβλεπον διὰ τῆς διανοίας καὶ ἐξ ὅλων τούτων πράγματι, ἀπετελεῖτο, ἐκοσμεῖτο ἡ ἐπίσημος ὁδὸς τῆς Φρουμουσίκας. Ἐὰν δὲν ἤθελον νὰ παραδεχθῶ, ὅτι ἦτο ἡ Φρουμουσίκα, διότι εἰς Φρουμουσίκαν μόνον εἶχον μεταβῆ ἤδη, διεσχυρίζόμην, ὅτι ἦτο τὸ Χιρλάου, διότι τὸ Χιρλάου ἐπόθουν νὰ γνωρίσω, διότι περὶ Χιρλάου εἶχον ἀκούσῃ ἱστορούμενα τόσα καὶ πλεῖστα ἄλλα. Ὁ πατήρ μου, ὁσάκις εἶχεν ἀνάγκην σπουδαίου πράγματος, μετέβαινεν εἰς Χιρλάου, ὁ κοκῶνος Στεφανάκης Κιρίμπεη — ὁ ἐπιστάτης, — εἰς Χιρλάου, ὁ γραμματεύς, εἰς Χιρλάου, ὁ δήμαρχος εἰς Χιρλάου, ὅλος ὁ κόσμος εἰς Χιρλάου. Ἐκτὸς τούτου τὸ Χιρλάου ἦτο καὶ μεγάλη πόλις, διότι ἦτο πολὺ μακρύτερα ἀπὸ τὴν Φρουμουσίκαν: πρῶτον ἦτο τὸ χωρίον μας Ὀνέστι, ἔπειτα μεγαλήτερον αὐτοῦ ἦτο ἡ Φρουμουσίκα, μετ' αὐτὴν τὸ Χιρλάου, καὶ μετὰ τὸ Χιρλάου τὸ Ἰάσιον, καὶ μετὰ τὸ Ἰάσιον,τὸ Παρίσι,καὶ μετὰ τὸ Παρίσι τέλος, ἤτοι ἡ μεγαλήτερα ἐξ ὅλων τῶν πόλεων ἦτο τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου μετέβαινον οἱ ἄνθρωποι, ὅπως γείνωσι *γατζῆδες*.

Τὸ Χιρλάου ἐπόθουν· εἰς Χιρλάου μετέβην τοσάκις διὰ τῆς διανοίας καὶ τοσάκις περιεπάτησα ὑπὸ τὰ περίστεγα τῶν οἰκιῶν του! Μεταξὺ τῶν περὶ τὰς προθήκας τῶν καταστημάτων περιφερομένων ἀνθρώπων, ἔβλεπον καὶ ἐμὲ αὐτὸν ἐνδεδυμένον ὡς ἤμην,μὲ χιτῶνα ἐξ ἐρυθρᾶς φλανέλλας,φθάνοντα σχεδὸν μέχρι τῶν γονάτων μου, μὲ βραχὺ πανταλόνιον ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὑφάσματος, καὶ μὲ μικρὸν μαῦρον καπελλάκι ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐστολισμένον δι' ἐρυθρῶν ταινιῶν, αἱ ὁποῖαι ἔπιπτον ἐπὶ τῶν ὤμων μου. Ἔβλεπον τὸν ἑαυτόν μου βαδίζοντα καὶ σταματῶντα πρὸ τῶν προθηκῶν, ἐφ' ὧν ἦσαν ἐκτεθειμένα διάφορα εἴδη χρυσοῦ χάρτου, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἔκαμνον πετειναράκια τὰ ὁποῖα νὰ φημισθοῦν.

Εἰς τοὺς μικρεμπόρους, οἱ ὁποῖοι διήρχοντο ἐκ τοῦ χωρίου μας κράζοντες: Πραγματεῖαι! Πραγματεῖαι! καὶ ἐπώλουν εἰς τὰς γυναῖκας καὶ τὰς γραίας πιπέριον καὶ λιβάνιον, εἰς τοὺς νέους καὶ τὰς κόρας μαργαρίτας, δακτυλιδάκια καὶ ἀπὸ ἕνα αὐλόν, διὰ τοῦ ὁποίου συνῴδευον τόσον ὡραῖα ἄσματα,ἐν τοῖς κιβωτίοις τῶν πραγματευτῶν τούτων, ἅτινα συνέκειντο ἐκ δύο ἢ καὶ τριῶν πατωμάτων, εἶχον ἰδῆ μεταξὺ πολλῶν ἄλλων πραγμάτων, εἶχον ἰδῆ καὶ ἀλογάκια ξύλινα,χρυσοῦν ὅμως χάρτην ὄχι. Ἐκ Χιρλάου βεβαίως θὰ ὑπῆρχε τοιοῦτος, διότι ἐκεῖθεν ἠγόρασεν ἡ κοκῶνα Ἐλέγκω,— ἡ παπαδιά—, ἐν εἰκοσοστάσιον ἐκ χρυσοῦ χάρτου. Ἀλλὰ ποῦ συγκρίνεται τὸ κουτὶ ἑνὸς πραγματευτοῦ πρὸς τὴν ἀγορὰν τοῦ Χιρλάου!

— Μπάρμπα Γιώργη, ἐπῆγες τοῦ λόγου σου εἰς τὴν πόλιν;

— Βέβαια!

— Εἶδες πῶς εἶνε τὰ ἐργαστήρια; Εἶδες ὅτι ὅλα εἶνε ἀνοικτὰ ἀπὸ ἐπάνω ἕως κάτω; Εἶδες ὅτι δὲν ἔχουν θύρας καὶ ὅτι ἂν παρατηρήσῃς ἀπ' ἔξω, βλέπεις ἕως εἰς τὸ βάθος; διότι τὰ παράθυρα δὲν ἔχουν ὑαλιά;

— Καὶ βέβαια!

— Ἀλλὰ καὶ εἶδες ἐπάνω εἰς τὰ τραπέζια πόσα ὡραῖα πράγματα: μολυβδοκόνδυλα κόκκινα καὶ γαλάζια, πέναι, μουσικαί, ὄργανα, πιστόλια!

— Ἐννοεῖται!

— Μπάρμπα Γιώργη, οἱ πραγματευταὶ ἐκεῖ ἔχουν τὰ ἴδια πράγματα μὲ ὅσα φέρουν καὶ εἰς τὸ χωριό μας;

— Ἀ! μπᾶ!

— Μπάρμπα Γιώργη, τὸ χωριὸ εἶνε μέρος, ὅπου κατοικοῦν οἱ ἄνθρωποι καὶ ἡ πόλις χωριὸ τῶν πραγματευτῶν;

— Ναί.

Αὐτὰ ἠρώτων μίαν ἡμέραν τὸν μπάρμπα Γιώργην, ὁ ὁποῖος ἦτο ἐργάτης τοῦ πατρός μου καὶ παρατηρῶν αὐτὸν ἐργαζόμενον... ἐσκεπτόμην:

«Καλότυχοι ἄνθρωποι οἱ μεγάλοι: ἐκεῖνοι ἠμποροῦν νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν πόλιν, χωρὶς νὰ τοὺς γείνῃ καμμία παρατήρησις· ὁ πατέρας ὁσάκις τὸν πονεῖ ἕνα δόντι, ζητεῖ τὸ ἁμάξι του καὶ πηγαίνει εἰς τὸν κουρέα τῆς πόλεως, ὅπου βγάζει μὲ μία *τανάλια* τὸ δόντι ἀμέσως. Ὁ Κωστάκης, ὁ δεύτερος ἐργάτης μας, ἐπῆγε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν πόλιν, μάλιστα εἰς τὸ Χιρλάου, διότι διηγεῖται, ὅτι ἐκεῖ ὁ σκύλος μας, ὁ *Λέων*, ἔπῃρε κατὰ τύχην ἕνα λουτρὸν εἰς ἕνα βαρέλι ἀπὸ ζυνόγαλα. Ὁ διάβολος ὁ Λέων. Πολλὰ εἶνε τὰ κατορθώματά του, ἀλλὰ τὴν ἔπαθε καὶ αὐτός! Ὅταν ἔκλεψε τὸ μεγάλο ἐκεῖνο ψωμί, τὴν ἐγλύτωσεν, ὅταν ἔκλεψε τὸ κομμάτι ἀπὸ παστούρμᾶ, τὴν ἐγλύτωσε πάλιν, ἀλλ' αὐτὴν τὴν φορὰν... αἴ, μὰ βέβαια, ὅπως λέγει ἡ κοκῶνα Κατίγκω: Πολλαῖς φοραῖς πάει ἡ στάμνα στὴ βρύση, μὰ θὰ τύχῃ καὶ μιὰ νὰ σπάσῃ».

Ἐὰν ἤμην ἐκεῖ καὶ ἐγώ, πόσον θὰ ἐγέλων!

Ὁ Κωστάκης ἐβάδιζεν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ ἀκολουθῶν τὸ ἁμάξι του, φορτωμένον μὲ ξύλα, «ἀλλ' ὁ Λέων φαίνεται, ὅτι ἐμυρίστικε ζυνόγαλα. Ξεύρω ἐγὼ πῶς μυρίζεται αὐτός: σταματᾷ, ἐγείρει ψηλὰ τὸ ρύγχος, ἀναπνέει συχνὰ καὶ γρήγορα ἀνοίγει τὰ ῥουθούνια καὶ κινεῖ τὴ μύτη του δεξιὰ, ἀριστερά, ὡς θὰ ἐκίνουν ἐγὼ τὸν δάκτυλόν μου. Ὁ Λέων ἠσθάνθη τὴν μυρωδιάν· ἠκολούθησε λοιπὸν ἡσυχα ἡσυχα τὴν γραμμὴν τῶν ἐργαστηρίων· ὅτε δ' εὑρέθη πρὸ τοῦ βαρελίου τὸ ὁποῖο ἦτο ὀλίγον κεκλιμένον, ἐσιμώθη εὔμορφα, ἔθεσε τὰ δύο ποδία του εἰς τὰ χείλη τοῦ βαρελίου καὶ ἔγλυψε τὸ ζύλον· ἔπειτα δέ, διὰ νὰ φθάσῃ καλήτερον ἀνέβηκεν ὅλος, θέτων τὰ ὀπίσιν τοῦ ποδία ἐπὶ τῶν χειλέων καὶ τὰ ἐμπροσπινὰ ἐντὸς τοῦ βαρελίου. Ἐνῷ δὲ ἔτρωγε, φαίνεται ὅτι ἔρθασεν ὁ ἑβραῖος τοῦ ἐργαστηρίου, ὁ ὁποῖος φωνάζει: Ἔξω! Ὁ Λέων ὁ καϋμένος, ἐκ τοῦ φόβου τοῦ, ἔχασε τὴν ἰσορροπίαν καὶ ἔπεσε μέσα εἰς τὸ βαρέλι. Τί νὰ εἴπεν ἄρά γε τότε ὁ ἑβραῖος; καὶ ὁ ἄλλος κόσμος;.... Ἀφ' οὗ δὲ ἐξῆλθε κατάλευκος καὶ τόσο σκεπασμένος μὲ τὸ γάλα, ὥστε μόνον τὰ ὀμμάτιά του νὰ φαίνωνται, ἤρχισε νὰ τρέχῃ καὶ νὰ τινάζεται, ὥστε καὶ ὁποιον εἶχε πλησίον του τὸν ἄσπριζεν. Ὅλοι ὅσοι εὑρέθησαν κάτωθεν τῆς γραμμῆς τῶν ἐργαστηρίων ἐκείνων ἔμειναν λευκοί! Ὁ Κωστάκης θὰ τὴν εἶχεν ἄσχημα, ἐὰν ἔλεγεν ὅτι ὁ σκύλος εἶνε ἰδικός του. Ἀλλ' ὁ Κωστάκης ἐσιώπησε καὶ ἐκρυφόγελα. Ὅταν μίαν φορὰν εὑρεθῶ εἰς Χιρλάου θὰ παρατηρήσω ἐπίτηδες νὰ ἴδω ἕνα βαρέλι μὲ ζυνόγαλα. Ὅταν θὰ μεγαλώσω καὶ μεταβῶ εἰς Χιρλάου, θὰ ἰδῶ ἄρά γε ἕνα σκύλον σκεπασμένον ἀπὸ γάλα ἢ νὰ μὲ ἐβγάλῃ ὁ κουρεὺς καὶ ἐμὲ ἕναν ὀδόντα;...

Οὕτω περίπου ἐσκεπτόμην ἐγὼ καὶ πολλάκις ὠνειροπόλουν καὶ ἔβλεπον τὴν ἀγορὰν, τὰς τραπέζας κατὰ γραμμὴν καὶ τὰ παράθυρα μὲ τὰς φιάλας,πλήρεις οἰνοπνευμάτων λευκῶν, ὑποκιτρίνων καὶ ἐρυθρῶν. Ἔπειτα τοὺς ὑποστάτας τῶν θυρῶν καὶ τοὺς τοίχους τρυπημένους μὲ μεγάλα καρφιά, ἐξ ὧν ἀνηρτῶντο δέσμαι ξυλίνων κοχλιαρίων, μικρὰ χρηματοφυλάκια ἐκ βύρσης συνεστραμμένα εἰς τὸ στόμιον καὶ μὲ δέματα μακρά,ἐπίσης ἐκ βύρσης,σειρὰς σκαπανῶν, σειρὰς καπέλων μαύρων καὶ βαθέων κυανῶν, στεφάνια ἀπὸ τῶν ὁποίων ἐκρεμῶντο ἀνὰ πέντε ἐξ δρέπανα, καὶ πόσα καὶ πόσα ἄλλα! Ἐνόμιζον, ὅτι ἤμην ἤδη εἰς τὴν πόλιν: ἠσθανόμην τὴν ὑπόξυνον καὶ ὀρεκτικὴν ὀσμὴν τῶν θερμῶν κουλουρίων, τὴν ὀσμὴν τοῦ ψωμίου, τὴν ὀσμὴν τῶν νέων ὑποδημάτων, τὴν ὀσμὴν τῶν παντοπωλείων: ἀνάμικτον ἄλλην ὀσμὴν οἰνοπνεύματος, κηροῦ, ἐλαίου. προβατυροῦ καὶ καπνιστοῦ ὀψαρίου· καὶ ἤκουον προσέτι τὴν βοὴν καὶ τὰς ὁμιλίας τῆς ἀγορᾶς: ἑβραϊκὰ ἀναμεμιγμένα μὲ ρουμανικά, ἀτελεύτητόν τι *ράμ, ράμ, ράμ, ράμ*, ὅπερ ἀνεμιγνύετο μὲ τὸ τρίξιμον τῶν βωδαμαξῶν, τὸν χρεμετισμὸν τῶν ἵππων,τὸ σύριγμα τῶν λουκανίκων, τὰ ὁποῖα ἐψήνοντο σχεδὸν εἰς ὅλους τοὺς διαδρόμους, ἐντὸς μεγίστων τηγανίων, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἀνήρχετο καπνὸς λεπτὸς καὶ ἡ ὀσμὴ τοῦ σκορόδου. Ἐξ ὅλου τούτου τοῦ θορύβου ποῦ καὶ ποῦ διέκρινον λέξεις τινάς:

— Χέϊ, κυρά! Τί ἔχεις εἰς τὸν σάκκον σου;—Καλά, ἂς εἶνε ἔτσι!—Μὰ τὸν Θεόν μου, δὲν μὲ συμφέρει, νὰ μὴ χαρῶ τὰ μμάτιά μου!—Ἐὰν θέλῃς πάρε, ἐὰν δὲν θέλῃς μὴ παίρνῃς! Τρία γρόσιά καὶ ροῦπι, διὰ τοῦ λόγου σου! Χέϊ! μπάρμπα, δὲν ἔρχεσαι νὰ σὲ δώσω μίαν *κατσοῦλαν* (σκοῦφον) διὰ τὸ παλληκάρι σου; — Ἐὰν ταῦ τὴν ἐχάριζες, θὰ τοῦ ἔπανε τόσον!

Ἤκουον καὶ ἠσθανόμην τότε· ἤκουον δὲ καὶ ἠσθανόμην, ὁσάκις ἐσκεπτόμην, τοῦθ' ὅπερ πολλάκις μοὶ συνέβαινε, διότι ὅσα πράγματα ἐνόμιζον, ὅτι μοὶ ἀναγκαιοῦσιν, ἢ ὅσα μοὶ ἦσαν πρᾶσφιλῆ, πάντοτε προήρχοντο ἐκ τῆς πόλεως. Ὡς καὶ τὰ χρήματα! Ὡδήγουν εἰς τὴν πόλιν ζεῦγος βοῶν καὶ ἐὰν ἐπωλοῦντο, ἔφερον εἰς τὸν οἶκον πλῆθος φλωρίων.

Τὰ πάντα ἤρχοντο ἐκ τῆς πόλεως. Καὶ πόσων πραγμάτων δὲν εἶχον ἀνάγκην ἐγώ! Οὔτω π. χ. ὁπλοφόρος τις, ἐρχόμενός ποτε ἐκ τοῦ κυνηγίου μὲ τὸ πυροβόλον, τὸν σάκκον, τὴν σάλπιγγα καὶ πάντα τὰ χρειώδη, σταματᾷ πρὸ τοῦ οἴκου μας, κράζει τὴν κερὰ Σουλτάναν καὶ τῇ δίδει δύο λαγούς.

Λαγῷοὺς καὶ τουφέκια: μόνον τὴν φροντίδα των δὲν εἶχον μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης.

— Ἔτσι εἶνε οἱ λαγοί, κερὰ Σουλτάνα;

— Ἄμ καὶ πῶς θὰ εἶνε;

— Οὔμ! Τί αὐτιὰ μεγάλα! τί μουστάκια!... κερὰ Σουλτάνα, λοιπὸν οἱ λαγοὶ ἔχουν μουστάκια;

— Δὲν τὰ βλέπεις;

— Ἔχουν μουστάκια, ἀλήθεια, ἀλλ' εἶνε σκοτωμένοι κερὰ Σουλτάνα;

— Ναί.

— Ἀλλ' ἀφοῦ τοὺς ἐσκότωσαν, διατί ἔχουν ἀνοικτὰ τὰ μάτιά των;

— Νά, ἔτσι!

— Κερὰ Σουλτάνα, ἂν ὅμως ἐσκότωναν τοῦ λόγου σου, θὰ ἔστεκες ἔτσι μὲ τὰ μάτια ἀνοικτά;

— Οὔμ!... Διάβολε...

Διατί τοῦτο, διατί τ' ἄλλο... περιστροφαί, ἀναποδογυρίσματα τοῦ λαγῷοῦ, ἐπιθεώρησις αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ὀνύχων μέχρι τῶν ὀδόντων, ἐξέτασις ἐὰν θάπτωνται, τί κάμνουν, εἰς τί μέρη ζοῦν, πῶς καὶ τίνι τρόπῳ.

Πῶς τοὺς κυνηγοῦν; Ἀλλὰ πρὸς τί ὄφελος; Ὁ Κωστάκης τοὺς ἐκδέρει, ἡ κερὰ Σουλτάνα τοὺς μαγειρεύει καὶ ἐγώ. δὲν ἐννοῶ τὸν λόγον, ἀλλὰ μένω εἰς τὸ μαγειρεῖον καὶ ὁλονὲν κατόπιν τῆς κερᾶς Σουλτάνας.

— Κερὰ Σουλτάνα, ἀλλὰ διατί σκοτόνουν τοὺς λαγούς;

— Νὰ ἔτσι! Διὰ νὰ τοὺς σκοτώσουν!

— Ἀλλὰ τουρκεύουν καὶ τὸν σκύλον;

— Μὰ διατί; Ὁ σκύλος δὲν τρώγεται.

— Ἀλλὰ τὴν ὄρνιθα;

— Ἡ ὄρνιθα κάμνει αὐγά. εἶνε ἁμαρτία.

— Ἀλλὰ τὸν πετεινόν;

— Ὁ πετεινὸς φωνάζει.

— Ἀλλὰ τὴν πάππιαν;

— Ἁμαρτία καὶ δι' αὐτήν, διότι καὶ αὐτὴ κάμνει αὐγά.

— Τότε νὰ τουφεκίσουν τὸν πάπον!

— Ἐ! Δὲν γίνεται! Πῶς νὰ μείνουν οἱ πάππιαις χωρὶς αὐτόν!

— Μὰ ὁ πάπος δὲν φωνάζει, οὔτε...

— Ἀλλὰ πῶς νὰ μείνῃ τὸ σπιτι χωρὶς πάπον;

— Λοιπὸν δὲν γίνεται, σκέπτομαι ἐγώ. Ἁμαρτία, ὅπου δὲν ἔχω ἕνα τουφέκι νὰ σοῦ δείξω πῶς γίνεται. Παρὰ ποῦ ἔφερεν ὁ κυνηγὸς ἐκεῖνος τοὺς λαγούς, καλήτερα νὰ ἔφερνε ἕνα τουφέκι.—Τί καλὰ νὰ ἔχῃς ἕνα τουφέκι!

Σκέπτομαι καὶ ὁ νοῦς μου πετᾷ πρὸς τὸ Χιρλάου. Ἐκεῖ βεβαίως εἶνε πρὸς πωλησιν τουφέκια, ἔλεγον κατ' ἐμαυτὸν καὶ διέκριναν ἤδη εἰς Χιρλάου, ἐπὶ τῆς θύρας ἑνὸς ἐργαστηρίου, μεταξὺ μακρῶν σειρῶν κουλουριῶν καὶ ἕνα πυροβόλον μέγιστον ὡς τοῦ κυνηγοῦ. Ἀλλὰ θὰ μοὶ ἐχρειάζετο ἐν μικρότερον! Ἐν μικρότερον, ὄχι διὰ νὰ φονεύσω λαγούς, ἀλλὰ σπουργίτας! Διὰ νὰ ἐκπληρώσω ὅμως αὐτὴν τὴν ἐπιθυμίαν μου πρέπει νὰ μεταβῶ εἰς Χιρλάου!

Πάλιν Χιρλάου! Τὸ τουφέκι εἰς Χιρλάου, τὸ σπαθί, ὡς τοῦ στρατιώτου τῆς Αὐλῆς, εἰς Χιρλάου, ὅλα εἰς Χιρλάου! Διατί ἄρά γε ὁ Θεὸς δὲν ἠθέλησε νὰ εἶνε κἀθε τόπος τὸ ἥμισυ χωρίον καὶ τὸ ἄλλο ἥμισυ Χιρλάου! Πόσον πλησίον θὰ ἦτο τὸ Χιρλάου!

Θὰ ἦτο πλησίον, εἶνε ἀληθές, ἀλλὰ μέχρι τῆς ὥρας ἐκείνης ἔμενε πάντοτε μακράν μου καὶ ἐγὼ μακράν του καὶ μακρὰν τοῦ χρυσοχάρτου καὶ τῶν μουσικῶν καὶ τῶν πιστολίων καὶ τῶν τουφεκίων καὶ.... πῶς νὰ σκοτώσω σπουργίτας;

Ὁ πατήρ μου ἐξακολουθεῖ λέγων, ὅτι θὰ μὲ στείλῃ εἰς τὸ σχολεῖον τοῦ Χιρλάου, ἀλλὰ πότε θὰ γείνῃ τοῦτο; Ἐμεγάλωσα ἤδη ἀρκετά! Δύο σπιθαμὰς ἀκόμη νὰ μακρύνω

ἔφθασα τὸν πατέρα μου! Εἶμαι σχεδὸν εἰς τὸ ἀνάστημα τῆς κερὰ Σοῦλτάνας, μετ' ὀλίγας ἑβδομάδας θὰ τὴν περάσω μάλιστα!

Ἤμην ὑψηλός, διότι ἀδιακόπως ἐμετρούμην πρὸς τὸ ὕψος τῆς θερμάστρας, πρὸς τὴν τράπεζαν, τὴν κλειδωνιὰν τῆς θύρας καὶ μάλιστα τῆς θύρας τοῦ μαγειρίου, ἡ ὁποία εἶχε σχεδὸν τὸ ἀνάστημά μου. Μ'ὅλα ταῦτα.....φαίνεται, ὅτι εἰς Χιρλάου δὲν θὰ ὑπάγω!

Τίς γνωρίζει ποῖος μεταβαίνει εἰς Χιρλάου! Πῶς νὰ μὴ εὑρίσκω ἕνα μέσον νὰ μεγαλώσω πλέον ἐντελῶς!...

Οὕτω περίπου ἐσκεπτόμην, ὅτε ἐσπέραν τινά, ὅτε ἐκαθήσαμεν εἰς τὴν τράπεζαν, ἀκούω τὸν πατέρα μου λέγοντα:

— Λοιπὸν θὰ 'πῇ, ὅτι αὔριον βράδι ὁ Γιαννάκης θὰ δειπνήσῃ εἰς Χιρλάου, αὔριον εἰς τὸ σχολεῖον.

Ναί ἢ ὄχι, δὲν ἠξεύρω τί ἀπαντοῦν οἱ ἄλλοι, ἀλλ' ἐγὼ μένω μὲ τὸ στόμα χαίνον, τὸν παρατηρῶ, θέλω νὰ τὸν ἐννοήσω, καὶ δὲν ἐννοῶ, ὡς νὰ μὴν ἐπρόκειτο περὶ ἐμοῦ, ὡς νὰ μὴν ἤμην ἐγὼ ὁ Γιαννάκης, ὁ ὁποῖος ἦτο πλέον, ὡς ἐκεῖ ἐπάνω καὶ ἔπρεπε νὰ ὑπάγῃ εἰς Χιρλάου, εἰς τὴν Ἀρχοντικὴν Σχολήν.

Δύο πράγματα ἔβλεπον καὶ συνέχεον. Τὸ Χιρλάου, τὸ ὁποῖον ἐπόθουν, καὶ τὸν διδάσκαλον, ὁ ὁποῖος ἀμέσως θὰ μὲ ἔβαζε νὰ διαβάσω. Ἀρχίζω τότε νὰ ἐπαναλαμβάνω κατ' ἐμαυτόν μέρη ἀπὸ τὸ ἀλφαβητάριόν μου, τὸ ὁποῖον ἐγνώριζον ἐκ στήθους, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους· νομίζω, ὅτι ἀκούω ἔτι ἐμαυτὸν λέγοντα χαμηλοφώνως καὶ γρήγορα: δ,ρ,ό-δρό μ,ο,ς-μος=δρό-μος, χ,ω-χω ρί-ρί,ο,ν-ον=χωρίον,ἁ,μ,α,ξ,α = ἁ-μα-ξα, ἄ,λ,ο,γ,α = ἄ-λο-γα, καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον συλλαβίζων οὕτω, φθάνω εἰς Χιρλάου.

Οἱ ἄλλοι τρώγουν, οἱ ἄλλοι ὁμιλοῦν, λέγουν, εἰς κάτι ἐνασχολοῦνται, ἐγὼ ὅμως εἶμαι εἰς Χιρλάου. Δὲν ἠξεύρω τί κάμνω, δὲν εἰξεύρω ποτὲ ἀπεκοιμήθην. Κατὰ τὴν νύκτα κάθε στιγμὴν ἐξυπνῶ, ἀδιακόπως ὀνειρεύομαι, ὅτι ὁ πατήρ μου ἀνεχώρησε μόνος καὶ ὅτι ἔμεινα ἐγώ. Ἡ νύξ ἐκείνη ὑπῆρξε μακροτέρα ὁλοκλήρου αἰῶνος καὶ τὴν ἑπομένην, καθ' ἣν εἰσῆλθον μετὰ τοῦ πατρός μου εἰς τὴν ἅμαξαν καὶ ἐπορευόμεθα ἐπὶ τῆς πρὸς τὰ Χιρλάου ὁδοῦ, ἤρχισαν πάλιν νὰ μοὶ φαίνωνται αἱ ὧραι μακραί· ἐκεῖ ἐνόμιζον, ὅτι ἀπεπλανήθημεν, ἐδῶ, ὅτι ἡ ἅμαξα θ' ἀνετρέπετο, θὰ συνετρίβετο καὶ θὰ ἠναγκαζόμεθα νὰ μὴ προχωρήσωμεν, ἐκεῖ πάλιν σύνεφον ἀθῶον ἀναφαινόμενον ἐπὶ τοῦ γαλανοῦ οὐρανοῦ, μοὶ ἐφαίνετο, ὅτι θὰ ἔφερε βροχήν, ἥτις θὰ διέκοπτε τὴν πορείαν μας. Ἐν τούτοις ἡ ἡμέρα ἦτο ὡραιοτάτη, διαυγεστάτη, ἡ ἀτμόσφαιρα δροσερὰ καὶ πλήρης ὑγείας, αἱ τοποθεσίαι ὡραιόταται. Ἔπειτα τὰ κελαδήματα τῶν πτηνῶν τοῦ ἀγροῦ, τὸ τερέτισμα τῶν ἐντὸς τῆς χλόης κρυπτομένων ἐντόμων μὲ τὸ ἀδιάκοπόν των *τσίρα, τσίρα, τσίρα*, αἱ πέρδικες μὲ τὸ *κακάρισμά* των καὶ τὸ εὔθυμον *ράκ, ράκ, ράκ* τῶν βατράχων, συνοδευόμενον ἐνίοτε καὶ ὑπὸ βαθυτέρου φθόγγου βατράχου τινὸς γεροντοτέρου ἢ ἄλλου τινὸς κατοίκου τῆς λίμνης, ὅλα ταῦτα ἀπετέλουν ἀληθῆ ἑορτήν.

Μεγάλη καὶ ὡραία ἑορτὴ ἦτο ἡ τοῦ Πάσχα μὲ τὸν κυκλικὸν χορὸν—τὴν χόραν—, μὲ τὴν κούνιαν τοῦ χωρίου, ἀλλ' ἡ ἡμέρα τῆς εἰς Χιρλάου μεταβάσεώς μου ἦτο πολὺ ὡραιοτέρα. Τὸ ταξείδιόν μου ἐκεῖνο οὐδὲ μέχρι τῆς σήμερον ἐλησμόνησα. Τὸ πρῶτον διηρχόμην τὰ μέρη ταῦτα καὶ τὰ πάντα μοὶ ἤρεσκον, τὰ πάντα παρετήρουν καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν ἐγκαταλελειμμένον ἐκεῖ πέραν μῦλον, ὁ ὁποῖος ἦτο κλειστὸς καὶ ἔρημος· τὰ πάντα μοὶ ἐφαίνοντο ἀξιοθαύμαστα καὶ πλήρη ποιήσεως. Τὸ κάλλος τῶν μερῶν συνετέλει εἰς τὸ νὰ λησμονῶ τὸ μῆκος τῆς ὁδοῦ. Ἐὰν δὲ ἡ νυξμοὶ ἐφάνη συντομωτέρα, τοῦτο ἦτο διότι ἀπεκοιμώμην ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν καὶ ὁ νοῦς μου κατελαμβάνετο ὑπὸ τῶν ὀνείρων, ἅτινα ἡ τερπνότης τῶν τοποθεσιῶν εἶχε γεννήσῃ.

Φθάσας δὲ πρὸ τῆς Πύλης τοῦ Χιρλάου, δὲν ἠξεύρω τί ἔκαμα, δὲν ἠξεύρω ἐὰν ἤμην πάντοτε ἐγὼ ὁ Γιαννάκης, ὁ Γιαννάκης, ὁ υἱὸς τοῦ ἱερέως ἐξ Ὀνέστι.

Ὠνειρευόμην, ἤμην πεπεισμένος, ὅτι ὠνειρευόμην, πράγματι δὲ ὠνειρευόμην.

Ὠνειρευόμην, ὅτι διηρχόμην ἄγνωστον ὁδὸν καὶ ἄλλα... καὶ ἄλλα, καὶ δὲν ἠξεύρω πόσα... ὠνειρευόμην, ὅτι εὑρισκόμην πρὸ μιᾶς μεγάλης οἰκίας κειμένης πρὸς μέρος τι τῆς πόλεως, λευκῆς οἰκίας καὶ ἄνευ φράκτου, οἰκίας, ἥτις ἐφαίνετο ἔρημος καὶ ἥτις ἐλέγετο ὅτι ἦτο ἡ *Βασιλικὴ Σχολή*. Ἔπειτα... τίποτε.

Ὅτε ἐξύπνησα, εἶδον πράγματι τὴν ἅμαξάν μας πρὸ μιᾶς οἰκίας, ἣν δὲν ἐγνώριζον· ὁ δὲ πατήρ μου, ὁ ὁποῖος ἦτο πλησίον μου, ἀφοῦ μ' ἐφίλησε πολλάκις ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ τῶν παρειῶν μου ἀνῆλθεν εἰς τὴν ἅμαξαν:

— « Ὑγιαίνετε, εἶπε. Πρόσεξε Γιαννάκη, νὰ ἦσαι φρόνιμος καὶ νὰ μὴ παλαίῃς μὲ τοὺς ἄλλους συντρόφους σου καὶ σχίζῃς τὰ φορέματά σου. Μένεις μὲ τὰς εὐγενείας των, τὸν Κύριον καὶ τὴν Κυρίαν Σανδουλέσκου, καὶ ἡ εὐγενεία των θὰ σὲ φροντίσουν δι' ὅ,τι δήποτε λάβῃς ἀνάγκην... καὶ παιγνίδια... καὶ ὅλα, ὅλα, ὅλα! Ἀκούεις; Ὑγιαίνετε».

Ταῦτα εἶπε· χαιρετίσας δέ, ἀνεχώρησεν.

Ὁ κ. Σανδουλέσκος κάτι λέγει ἀκόμη· ἐγὼ ὅμως μένω ἀκίνητος, ἀκολουθῶ διὰ τοῦ βλέμματος τὴν ἅμαξαν, παρατηρῶ ἐπὶ πολλὴν ὥραν καὶ ἐξακολουθῶ παρατηρῶν. Ὁ κ. Σανδουλέσκος, τὸν ὁποῖον ἐγνώριζον κάλλιστα, διότι πολλάκις μετὰ τῆς συζύγου του μᾶς εἶχεν ἐπισκεφθῆ, ὁ κ. Σανδουλέσκος ὅμως, τὸν ὁποῖον ἠγάπων καθ' ὑπερβολήν, πλησιάζων καὶ λαμβάνων με εἰς τὰς ἀγκάλας του, μοὶ λέγει:

— Πᾶμε μέσα.

Εἰς τοὺς λόγους τούτους δύο παχύτατα δάκρυα ρέουσιν ἐπὶ τῶν παρειῶν μου, βαθύτατος στεναγμὸς ἀποδίδεται ἐκ τῆς καρδίας μου καὶ παράπονον ἀπαρηγόρητον ἐξέρχεται ἐκ τοῦ στήθους μου μὲ τὰς λέξεις: «ἄφησέ με! ἄφησέ με!»

— Θέλεις νὰ σοὶ ἀγοράσω παιγνίδια; μὲ ἐρωτᾷ.

— Ὄχι!

— Θέλεις πορτοκάλια, καραμέλαις;

— Ὄχι!

— Ἕνα μαχαιράκι;

— Ὄχι!

— Μίαν μουσικήν; Μίαν...

— Ὄχι! Ὄχι!

— Τότε τί θέλεις;

— Τὸν πατέρα μου! κράζω διὰ μιᾶς καὶ δὲν ἠξεύρω πλέον τι κάμνω!

Εἰς Χιρλάον τὰ πάντα ἦσαν, ὁ *πατέρας* ὅμως δὲν ἦτο!

THEOD. D. SPERANTSA

(Ἐκ τοῦ Ρουμανικοῦ ὑπὸ Ι. ΜΑΡΑΝΟΥ).

ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Τὴ γλυκειά μου ἀγάπη συλλογοῦμαι
Καὶ μὲ δάκρυα τὰ μάτια μου γεμίζουν...
Στὴ μικρὴ κιμαρουδλά μου κλειοῦμαι
Τ' ὄνομά της νὰ εἰπῶ δυνατά.

—

Μέραις πέρασαν, μήνας πλησιάζει
Ποὺ δὲν εἶδα τ' ὡραῖο πρόσωπό της.
Ἀπὸ πόνο ἡ καρδιά μου σπαράζει
Καὶ τὸ ταῖρί της γύρω ζητᾷ.

—

Ἀχ! σοῦ τῶλεγα ἐγώ, πῶς σὰν πλακώσῃ
Ὁ χειμῶνας, ποὺ ξηραίνει τοὺς κάμπους,
Καὶ μὲ πάγο ὁ Βορᾶς σὰν τοὺς στρώσῃ,
Τῆς ἀγάπης θὰ σβύσ' ἡ φωνή.

—

Ἀχ! σοῦ τῶπα, σοῦ τῶπα τὸ καϋμένο,
Μαῦρα σύννεφα πῶς θὰ μᾶς χωρίσουν
Πῶς καθένα μονάχο καὶ ξένο
Χωριστά, χωριστὰ θὰ ποκῆ.

—

Ξέρω ἐγώ, ἂν χορεύῃ μ' ἄλλο ταῖρι;
Ξέρω ἐγώ, ἂν λουλούδια τῆς χαρίζουν;
Ξέρω ἐγώ, ἂν τῆς σφίγγουν τὸ χέρι,
Καὶ αὐτὴ χαμογέλοια σκορπᾷ;

—

Ξέρει αὐτή, ἂν μακρυά της τραγουδάω,
Κάποιας ἄλλης τὰ μάτια καὶ τὸ στόμα;
Ἂν γελῶ, ἂν μεθῶ, ἂν πηδάω;
Ἂν γιὰ ἄλλη ἡ καρδιά μου κτυπᾷ;

—

Χελιδόνια τοῦ Μάρτη ἐλᾶτε πάλι
Ὁ χειμῶνας καὶ τὰ χιόνια νὰ φύγουν
Καὶ νὰ ἰδῶ τῆς ψυχῆς μου τὰ κάλλη
Νὰ ἀνθοῦν σὰν χλωρὴ μυγδαλιά.

—

Νὰ τῆς πῶ: ὁ χειμῶνας, ὅπου εἶδες,
Εἶν' παιγνίδι μπροστὰ στὰ γηρατεῖα·
Αὐτέ, Μάρτη δὲν ἔχουν ἐλπίδες
Καὶ σὰν ἔρθουν δὲν φεύγουνε πλειά.

—

Τόσο κρύο καὶ χιόνια μᾶς σκορποῦνε,
Ποὺ παγόνουν τῆς ἐρημαις καρδούλαις
Ἔλα ἀγάπη μου, πρὶν νὰ φανοῦνε,
Κρύψου μέσ' στὴ θερμή μ' ἀγκαλιά!

Ι. ΜΑΡΑΝΟΣ

ΑΠΟ ΤΟΠΟΥ ΕΙΣ ΤΟΠΟΝ

ΕΚΔΡΟΜΗ ΕΙΣ ΓΡΟΙΛΑΝΔΙΑΝ

Ἡ Γροιλανδία εἶνε μία τῶν σπουδαιοτέρων καὶ θαυμασιωτέρων χωρῶν τῆς γῆς. Τὸ πᾶν ἐν αὐτῇ εἶνε ἔκτακτον καὶ παράδοξον, ἡ χώρα, οἱ κάτοικοι, ἡ διοίκησις. Πᾶν ὅ,τι βλέπει τις εἶνε ξένον τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων ἡμῶν. Ἡ χώρα αὕτη, ἣν φαντάζεσθε πάντοτε ὁμιχλώδη καὶ κατάλευκον ἐκ τῆς χιόνος, καλύπτεται τὸ θέρος ὑπὸ θερμῶν καὶ φωτεινῶν ἐπιχρώσεων· ὑπεράνω τῶν πάγων ἀναβαλύπτει τις ὁρίζοντας φέροντας τὰ χρώματα τοῦ ἡλίου τῆς Ἀνατολῆς. Παρὰ τοῖς Ἐσκιμώοις, οὓς νομίζετε ἀγρίους, θὰ εὕρητε φυλὴν εὐφυᾶ, βιομήχανον, πεπροικισμένην διά τινος καλλιτεχνικοῦ αἰσθήματος· οἱ δὲ ἰθαγενεῖς οὗτοι, οὓς ὑποθέτετε ἄνευ νόμων καὶ κυβερνήσεως, ὑπόκεινται εἴς τινα ἀπολύτως ἰδεώδη πολιτείαν, ὁμοίαν τῆς ὁποίας οὐδὲν τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν ἔσχε τὴν φρόνησιν νὰ ἱδρύσῃ.

*

Τὸ δυτικὸν τῆς Γροιλανδίας μέρος ἀνήκει, ὡς γνωστόν, τῇ Δανίᾳ. Πρὸς διοίκησιν τῆς ἀποικίας ταύτης, ἡ κυβέρνησις τῆς Κοπενάγης ἐμπνέεται ὑπὸ τῶν μᾶλλον φιλανθρώπων ἀρχῶν. Δὲν ἐπιζητεῖ οὔτε τὴν ἀποκτησιν ἐμπορικῶν κερδῶν, οὔτε τὴν ἐπιβολὴν ἀπείρων φόρων· ὅ,τι ἐπιδιώκει εἶνε ἡ βελτίωσις τῆς τύχης τῶν ἰθαγενῶν.

Ἐν Γροιλανδίᾳ ἡ Δανία ἐπραγματοποίησε μίαν τῶν ὡραιοτέρων οὐτοπιῶν, ἃς οἱ φιλόσοφοι ἐφαντάσθησαν, ὡς πρὸς τὰς σχέσεις τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν μετὰ τῶν ὑποδεεστέρων φυλῶν.

Ἐν οἰκδήποτε περιστάσει ἡ Δανικὴ κυβέρνησις ἐπαγρυπνεῖ ἐπὶ τῶν Ἐσκιμώων αὐτῆς ὑπηκόων, ὡς καλὸς οἰκογενειάρχης ἐπὶ τῆς οἰκογενείας του. Βοηθεῖ τοὺς ἰθαγενεῖς, παράχωρεῖ συντάξεις εἰς τὰς χήρας, παρέχει εἰς τὰ ὀρφανὰ τὰ μέσα τοῦ κερδαίνειν τὸν ἄρτον αὐτῶν, καὶ τρέφει τοὺς κατοίκους ἐν ὥρᾳ σιτοδείας· ἐνὶ λόγῳ, ὑπάρχει ὠργανισμένη, ἐπὶ τῆς παγωμένης ταύτης χώρας, ἡ κοινωνικὴ συνθήκη, ἣν τινες τῶν ἰδεολόγων ἠθέλησαν νὰ ἱδρύσωσιν ἐπὶ τῶν μεγάλων ἡμῶν Κρατῶν. Τέλος ἡ Δανικὴ διοίκησις συμπληροῖ τὸ εὐεργετικὸν αὐτῆς ἔργον ὑψοῦσα κατὰ μικρὸν τοὺς ἰθαγενεῖς ἀπὸ τῆς ἀγρίας αὐτῶν καταστάσεως. Διὰ τῶν προσπαθειῶν αὐτῆς πάντες οἱ κάτοικοι τῆς δυτικῆς παραλίας ἀπεδέξαντο τὸν λουθηρανισμόν, οἱ πλεῖστοι δ' αὐτῶν ἐξέμαθον ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν.

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐπιτυχίας τῆς ἐξαιρέτως φιλανθρωπικῆς ταύτης ἐπιχειρήσεως, τὸ μονοπώλιον τοῦ ἐμπορίου τῆς Γροιλανδίας ἀνετέθη τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν. Μόνον τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο δύναται νὰ πέμψῃ πλοῖα ἐν Γροιλανδίᾳ, μόνοι δ' οἱ πράκτορες αὐτοῦ δικαιοῦνται ν' ἀγοράζωσι παρὰ τῶν ἰθαγενῶν τὰ προϊόντα τῆς θήρας αὐτῶν καὶ νὰ πωλῶσιν αὐτοῖς τὰ εὐρωπαϊκὰ ἐδώδιμα, ὧν ἔχουσιν ἀνάγκην. Ἐκ τῶν ἐμπορικῶν τούτων συναλλαγῶν οὐδὲν σχεδὸν ὠφελεῖται ἡ διοίκησις· συχνότερον μάλιστα πωλεῖ τοῖς Ἐσκιμώοις μὲ ζημίαν· ἀλλ' οὕτω πολιτευομένη ἐμποδίζει τὴν ἐν Γροιλανδίᾳ εἰσροὴν τῶν τυχοδιωκτῶν καὶ τὴν εἰσαγωγὴν ποτῶν ἰσχυρῶν, τόσῳ ἐπιβλαβῶν εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς. Αὐστηρότατα ἀπαγορεύεται εἰς πάντα τὰ πλοῖα νὰ μεταφέρωσιν εἰς Γροιλανδίαν ποτὰ καὶ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους νὰ πωλῶσιν ἢ διδῶσι τοιαῦτα τοῖς Ἐσκιμώοις. Ἅπαξ μόνον τοῦ ἔτους, τὰ Χριστούγεννα, ἡ κυβέρνησις ὑποχωρεῖ, προσφέρουσα κατὰ τὴν ἑορτάσιμον ταύτην ἡμέραν μικρὸν ποτήριον εἰς ἕκαστον ἐνήλικον ἰθαγενῆ. Τὰ μέτρα ταῦτα ἐπέφερον ἐξαίρετα ἀποτελέσματα. Ὁ πληθυσμὸς τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς Γροιλανδίας αὐξάνει. Βεβαίως ἡ παρατηρουμένη αὔξησις εἶνε λίαν μικρά, ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερον γεγονὸς εἶνε ὅτι πᾶσαι σχεδὸν αἱ ἄγριαι φυλαὶ ἐλαττοῦνται ταχέως συγχρωτιζόμεναι πρὸς τοὺς Εὐρωπαίους.

*

Ἀφοῦ ἐξηγήσαμεν τὴν κυβερνητικὴν ἐνέργειαν, μεταβῶμεν ἤδη εἰς τοὺς κυβερνωμένους. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἶνε περὶ τὰς 10,000 διεσπαρμένων ἐπὶ παραλίας ἐκτάσεως 1600 χιλιομέτρων. Ἐν τῇ ἀπείρῳ ταύτῃ ἐκτάσει δὲν ἀπαντᾷ τις οὐδεμίαν καλλιέργειαν, οὐδένα λειμῶνα· πανταχοῦ βράχοι ἢ παγῶν ἀέννας, ἐπὶ δέκα δὲ μῆνας τὸ ἔδαφος καλύπτεται ὑπὸ πυκνῆς σινδόνος χιόνος. Ὅπως ζήσωσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ, οἱ Ἐσκιμῶοι δὲν ἔχουσιν ἄλλας πηγὰς ἢ τὴν θήραν καὶ τὴν ἁλιείαν. Κατὰ τὴν ὡραίαν ἔκφρασιν τοῦ κ. Καρόλου Edmond, ἀγρὸς αὐτῶν εἶνε ἡ θάλασσα, ἣν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν διατρέχουσι καταδιώκοντες τὴν φώκην. Ὁ βίος αὐτῶν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τῆς θήρας ταύτης. Ἂν ἐπὶ ἔτος τὰ ζῶα ταῦτα ἐγκαταλείψωσι τὰ ὕδατα τῆς Γροιλανδίας, θὰ ἐπήρχετο σιτοδεία ἐὰν μὴ ἐβοήθει αὐτοὺς ἡ κυβέρνησις. Ἀλλὰ συχνάκις κατὰ τὸν χειμῶνα, ἡ ἀφοσίωσις τῶν ὑπαλλήλων ἀδυνατεῖ νὰ σώσῃ τοὺς ἰθαγενεῖς. Οἱ πάγοι καὶ αἱ τρικυμίαι ἐμποδίζουσι τὴν μεταφορὰν τῶν βοηθημάτων, τότε δὲ ὁ δυστυχὴς Ἐσκιμῶος θνήσκει ἐξ ἀσιτίας καὶ ψύχους. Θῦμα τῆς φοβερᾶς παγετώδους φύσεως.

Ἡ φώκη ἐπαρκεῖ εἰς πάσας τὰς ἀνάγκας τῶν Γροιλανδῶν. Ἡ σὰρξ αὐτῆς τὸν τρέφει, τὸ ἔλαιόν αὐτῆς τὸν φωτίζει καὶ τὸν θερμαίνει, τὸ δέρμα χρησιμεύει αὐτῷ ἀντὶ σινδόνης, ὑφάσματος, ζύλων. Διὰ τοῦ τριχώματος καὶ τοῦ δέρματος αὐτῆς ὁ Ἐσκιμῶος κατασκευάζει ἐνδύματα, ὑποδήματα, σκηνάς, πλοιάρια. Πάντα τὰ μέρη τῆς φώκης χρησιμοποιοῦνται εὐφυῶς· Ἐκ τῶν τενόντων κατασκευάζει κλωστήν, ἐκ τῶν ὀστῶν κομβία καὶ ἐκ τῶν λεπτῶν ἐντεριακῶν ἰνῶν ἐξαίρετα ἀδιάβροχα. Μὴ ἐλεεινολογεῖτε τοὺς Ἐσκιμώους, ὡς ὑπείκοντας εἰς τὴν ἐκ τῆς φώκης διαιταν. Συχνάκις τρώγετε ἐν Παρισίοις *μπιφτέκια*, ἅτινα εἰσὶ πολὺ κατώτερα τῶν *φιλέτων* τῆς φώκης, ὡς ἐξ ἰδίας πείρας δύναμαι νὰ βεβαιώσω. Τὸ δ' ἐκ τῶν φωκῶν προερχόμενον ἔλαιον ἐὰν δὲν καταναλωθῇ ὅλον πρὸς φωτισμόν, πωλῶσι τὸ περιπλέον εἰς τοὺς Δανοὺς πράκτορας. Καὶ τίς ἠξεύρει, ἐὰν τὸ ἔλαιον τοῦτο εἰς χεῖρας κακοήθων ἐμπόρων παραδιδόμενον, δὲν τὸ πίνομεν ὡς ἄριστον ἔλαιον μουρούνας.

Ἕτερον θήραμα πολύτιμον διὰ τοὺς Ἐσκιμώους εἶνε ὁ θαλάσσιος ἐλέφας, οὗτινος οἱ ὀδόντες χρησιμεύουσιν αὐτοῖς πρὸς κατασκευὴν δοράτων, καμάκων καὶ μαχαιρῶν. Ἐν Γροιλανδίᾳ, ὁ ἐλέφας οὗτος ἀντικαθιστᾷ τὸν σίδηρον.

*

Ἡ σημερινὴ κατάστασις τῶν Ἐσκιμώων ὁμοιάζει πρὸς τὴν τῶν προϊστορικῶν λαῶν. Ἀκολουθήσατε τοὺς Γροιλανδοὺς ἐν τῇ θήρᾳ, παρατηρήσατε αὐτοὺς κατεργαζομένους τὰ ὀστᾶ ἢ τοὺς λίθους καὶ ἔχετε πρὸ ἡμῶν τὸν βίον, ὃν διῆγον οἱ πρόγονοι ἡμῶν πρὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῶν μετάλλων. Ἐν Γροιλανδίᾳ ἀνέζησεν ὁ ἀρχαιότατος τῆς ἀνθρωπότητος αἰών.

Πάντα τὰ ἐξ ὀστῶν, λίθων ἢ δερμάτων ὑπὸ τῶν ἰθαγενῶν κατεργαζόμενα ἀντικείμενα, ἀποκαλύπτουσι θαυμασίαν ἐπιδεξιότητα. Εἰς τὸ *καγιὰκ* π. χ. τὸ μακρὸν δηλαδὴ πλοιάριον, δι' οὗ διώκουσι τὴν φώκην, οὐδεμίαν τὸ ἐφευρετικώτερον πνεῦμα θὰ εὕρῃ ἀτέλειαν. Τὰ πλοιάρια ταῦτα, ὧν ἡ ἰσορροπία παριστᾷ τι τὸ ἀληθῶς ἔκτακτον, κατασκευάζονται ὑπὸ τῶν Ἐσκιμώων ἄνευ σχεδίων καὶ διαβητῶν. Ἡ πεῖρα ἐδίδαξεν αὐτοὺς τὰς ἀρχὰς τῆς διαγραφικῆς γεωμετρίας καὶ τῆς στατικῆς μηχανικῆς. Πάντα τὰ ἔργα τῶν Γροιλανδῶν ἔχουσί τι τὸ μεγαλοπρεπές, μάλιστα δὲ ὁ καλλωπισμὸς τῶν ἐνδυμάτων αὐτῶν. Αἱ γυναῖκες εἶνε ἀληθεῖς καλλιτέχναι εἰς τὴν ποικιλτικήν. Διὰ μικρῶν πενόντων ποικίλοις χρώμασι κεχρωματισμένων, συνθέτουσιν ἐπὶ τοῦ δέρματος τῶν μικρῶν αὐτῶν ἀναξυρίδων ἢ ἐπὶ τῶν ὑποδημάτων αὐτῶν, ζωγραφίας ἀξιοπαρατηρήτους ἕνεκα τῆς κανονικότητος τῶν γραμμῶν καὶ τῆς ἁρμονίας τῶν χρωμάτων. Οἱ χρωματισμοὶ οὗτοι ἔχουσι τὴν λάμψιν καὶ τὴν ζωηρότητα τῶν ταπήτων τῆς Ἀνατολῆς, τὰ δὲ ποικίλματα κατασκευάζονται ἄνευ σχεδίου.

Οἱ Ἐσκιμῶοι, οὓς φανταζόμεθα ἐντελῶς ἀγρίους καὶ ἔχοντας τὸ πρόσωπον καὶ τὸ σῶμα ἐλαίῳ κεχρισμένα, δὲν εἶνε ἄνθρωποι ὀπισθοδρομικοί· πολλοὶ δὲ ἐξ ἡμῶν θὰ ἐκπλαγῶσιν, ὅτι ἐν Γροιλανδίᾳ δημοσιεύεται καὶ ἐφημερίς, ἐξ ἧς οἱ ἰθαγενεῖς ἀπλήστως ἀναγινώσκουσι τὸν χειμῶνα τὰ νέα τῆς Εὐρώπης. Τὰ νέα ταῦτα δὲν εἶνε πολὺ νωπά, ὡς δημοσιευθέντα πρὸ ἑξαμηνίας ἢ ἔτους, ἀλλ' ὡς πρὸς τοῦτο οἱ Ἐσκιμῶοι δὲν εἶνε πολὺ δύσκολοι. Ἡ ἐφημερὶς αὕτη, φέρουσα τὸ ἁρμονικὸν ὄνομα *Ἀτουαγαγδλιοὶτίτ*, ἤτοι *ἀνάγνωσις*, συντάσσεται ἐσκιμωιστὶ καὶ εἶνε εἰκονογραφημένη· ἐκδίδεται δὲ τετράκις ἢ πεντάκις τοῦ ἔτους. Εἶνε καθ' αὐτὸ ἔργον τῶν αὐτοχθόνων. Ὁ διευθυντὴς αὐτῆς, ὁ Γροιλανδὸς Λάρς Μέλλερ, χειρίζεται τὴν γραφίδα καὶ τὸν χρωστῆρα, ἑπόμενος δὲ τῷ παραδείγματι τῶν πρώτων σοφῶν τῆς Ἀναγεννήσεως, ἐκτυπόνει ὁ ἴδιος τὰ ἔργα του. Δὲν εἶνε δὲ μόνον σοφός, ζωγράφος, χαράκτης καὶ τυπογράφος, ἀλλὰ καὶ ὁ ἠθικὸς

ποιητής τῆς Γροιλανδίας, ἐξυμνεῖ δὲ διὰ στίχων πάντα τὰ μεγάλα γεγονότα τῆς χώρας αὐτοῦ, ὡς π. χ. τὴν ἐν Γροιλανδίᾳ περιήγησιν τοῦ πρίγκιπος Βαλδεμάρ. Ἡ ἄγνοιά μου, ὡς πρὸς τὴν γλῶσσαν τῶν Ἐσκιμώων δὲν μοὶ ἐπέτρεψε νὰ ἐκτιμήσω τὰ ποιητικὰ ἔργα τοῦ Ἐσκιμώου συναδέλφου μας, ἐξετίμησα ὅμως τὸ ζωγραφικὸν αὐτοῦ ταλαντον. Αἱ εἰκόνες, ἃς δημοσιεύει εἰσὶν ἐντελεῖς καὶ τεχνικώταται. Διὰ τὰ ἀριστουργήματα ταῦτα καὶ διὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἐφημερίδος, ὁ κ. Λάρς Μέλλερ λαμβάνει ἐτησίως παρὰ τῆς κυβερνήσεως ὡς ἀμοιβὴν τῶν μόχθων αὐτοῦ φρ. 200. Ἡ ἀντιμισθία αὕτη ἐν Γροιλανδίᾳ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν μισθὸν τὸν διδόμενον εἰς τοὺς χρονογράφους τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐφημερίδων.

*

Πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς σκιαγραφίας ταύτης εἴπωμεν καὶ δύο λέξεις περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν Ἐσκιμώων. Οἱ πλεῖστοι τῶν παγετωδῶν λαῶν εἶνε μελαγχολικοί· ἄνδρες καὶ γυναῖκες φέρουσι ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῶν ἀποτετυπωμένας τὰς θλίψεις τοῦ βίου αὐτῶν, τὰ ἴχνη τῆς πάλης, ἣν συγκροτοῦσι κατὰ τῆς φοβερᾶς ἀρκτικῆς φύσεως. Οἱ Γροιλανδοὶ ὅμως εἶνε ἐντελῶς διάφοροι. Εἶνε πάντοτε εὔθυμοι, γελόεντες καὶ διασκεδαστικοί, ὑποχρεωτικώτατοι δὲ καὶ ἐρασμιώτατοι πρὸς τοὺς ξένους. Ἀλλὰ τὸ κύριον δῶρον τῶν ἰθαγενῶν τούτων, εἶνε ἡ τιμιότης αὐτῶν. Ἐν Γροιλανδίᾳ ἡ κλοπὴ εἶνε ἄγνωστος, ἡ δὲ χρῆσις τῶν κλείθρων ἀνωφελής. Συχνάκις οἱ περιηγηταὶ ἀφίνουσι τοὺς σάκκους αὐτῶν ἀνοικτούς, καὶ ὅμως οἱ Ἐσκιμῶοι, πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν ὁποίων τόσα πλούτη ἐμπεριέχουσιν αἱ σκηναὶ καὶ οἱ σάκκοι οὗτοι τῶν Εὐρωπαίων, οὐδὲν ἐγγίζουσιν. Ἡμέραν τινά, μόλις εἶχον ἐπιστρέψῃ ἐκ τινος ἐκδρομῆς, εἶδον ἐρχόμενον εἰς τὸ πλοῖον ἕνα τῶν ὁδηγῶν κρατοῦντα πλεῖστα κενὰ κυτία σακχαρωτῶν. Μετὰ τὸ δεῖπνον, εὑρὼν τὰ κυτία ταῦτα, τὰ ἔφερεν εἰς ἐμέ, ὅπως μὴ τὸν ὑποπτευθῶ ὡς λαβόντα παρανόμως τοιαῦτα πολύτιμα ἀντικείμενα. Εὐτυχὴς χώρα ἐκείνη, εἰς ἣν θεωροῦσιν ὡς κλοπὴν τὴν οἰκειοποίησιν κενῶν κυτίων σακχαρωτῶν. Ἄρα ἡ θεωρία τοῦ Ρουσσὼ περὶ τῆς κακῆς ἐπιρροῆς τοῦ πολιτισμοῦ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων δὲν εἶνε καὶ τόσον παράδοξος, ὅσον φαίνεται.

(Μετάφρ. Α. Κ.)

CHARLES RABOT

GEORGES DURUY

ΕΝ ΑΡΜΟΝΙΑ

(Μυθιστορία)

(Συνέχεια).

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΙΕ'.

Ἐν τινι ἀμάξῃ τῆς πρὸς τὰ Βορδίγαλα διευθυνομένης ταχείας ἀμαξοστοιχίας, δύο νεαραὶ ὑπάρξεις ἐκάθηντο πλησίον ἀλλήλων. Ἡ νέα σύζυγος ἀφαιρεῖ τὸν πῖλόν της, — κομψότατον ταξειδιωτικὸν πῖλον — περιτυλίσει αὐτὸν ἐντὸς μεταξίνου χάρτου καὶ τὸν θέτει ἐν τῷ ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς της δικτύῳ τῆς ἁμάξης. Εἶτα ἀνοίγει μικρὰν δερματίνην θήκην, ἐκβάλλει ἀρωματιστῆρα, δροσίζει τὸ μέτωπόν της διὰ τοῦ εὐώδους ἐμπεριεχομένου καὶ θέτει ἐπὶ τῶν γονάτων της μαντήλιαν ἐκ μέλανος τριχάπτου, ἣν διπλόνει εἰς τρίγωνον. Τὰ δὲ βλέμματα τοῦ νεαροῦ συζύγου ἀδιαλείπτως παρατηροῦσι τὴν σύντροφον του.

— Ποῦ εὑρισκόμεθα; ἐρωτᾷ ἐκείνη.

— Πλησίον εἰς Ἑτάμπ.

— Τί ὥρα εἶνε;

— Ἐννάτη καὶ τέταρτον.

— Ποίαν ὥραν θὰ φθάσωμεν εἰς Βορδώ;

— Αὔριον τὸ πρωὶ εἰς τὰς ἓξ καὶ σαράντα πέντε.

— Καὶ εἰς Μπιαρίτς;

— Εἰς τὰς ἑνδεκα καὶ εἴκοσι πέντε.

Ἐξακολουθεῖ ἐκείνη νὰ καταγίνηται εἰς τὴν προπαρασκευὴν τῆς νυκτερινῆς κομμώσεώς της συστηματικῶς καὶ ἠρέμα, ἐνῷ τὸ βλέμμα τοῦ γείτονός της δὲν ἀπαυδᾷ παρακολουθοῦν ἔκαστον κίνημά της. Λαμβάνει τὸ κομψὸν κτενίον της καὶ τακτοποιεῖ ὀλίγον τὴν καστανὴν κόμην της, ἧς ἐτάραξε τὴν ἁρμονίαν ἐκβάλουσα τὸν πῖλον· περιβάλλει τὴν κεφαλήν της διὰ τῆς μαντήλιας, τὴν καταβιβάζει, τὴν διπλόνει διαφοροτρόπως, περιβάλλεται αὐτὴν ἐκ νέου, παρατηρεῖ ἑαυτὴν ἐν τῷ κατόπτρῳ τῆς ἁμάξης κατὰ πρόσωπον καὶ πλαγίως, ἐγείρεται ἵνα ἴδῃ καλήτερον καὶ λέγει ἐξαίφνης:

— Δός μοι λοιπὸν τὰς διὰ τὴν κόμην μου καρφίδας, θὰ τὰς εὕρῃς αὐτοῦ τεταυλιγμένας εἰς κυανοῦν χάρτην.

Λαμβάνει τὰς καρφίδας, κινουμένη ὀλίγον ἐκ τῶν ταλαντεύσεων τῆς ἀμαξοστοιχίας, ὀρθία, μὲ τοὺς βραχίονας ὑψηλά, προσηλοῖ διὰ τῶν καρφίδων τὴν μαντήλιαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς της. Εἶτα κάθηται, κλείει τὴν δερματίνην θήκην, φυσᾷ ἵνα ἐκδιώξῃ τὴν ἐπ' αὐτῆς κόνιν, βυθίζεται εἰς τὴν γωνίαν της καὶ χασμωμένη, λέγει:

— Νομίζω, ὅτι θὰ κοιμηθῶ καλά... Καὶ σύ, Ραϋμόνδε;

— Δὲν νυστάζω... Ἐκοιμήθης ἄσχημα τὴν παρελθοῦσαν νύκτα;

— Ἐγώ;... Ὅταν ἐβεβαιώθην περὶ τῆς ἐπιτυχίας τῆς νυμφικῆς μου ἐσθῆτος, δὲν ἐσκέφθην περὶ ἄλλου, ἢ νὰ μὴ ἔχω τὸ χρῶμα τῆς νεκρᾶς, ὡς ὅλαι αἱ φίλαι μου κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου των... Ἔσπευσα λοιπὸν νὰ βυθισθῶ εἰς μολύβδινον ὕπνον.

— Καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἦσο χαριεστάτη σήμερον τὸ πρωὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Μοὶ φαίνεται, ἀγαπητὴ Κλαίρη, ὅτι οὐδέποτε σὲ εἶδον τόσον ὡραίαν!...

— Ναί!... Ἠννόησα τὸν θρίαμβόν μου. Ἐνόμισα, ὅτι θὰ μ' ἐδάγκανον ἡ Ρόζα καὶ ἡ μήτηρ της, ὅταν μ' ἐφίλησαν. Ἐσκέφθην ἀμέσως: «Εἶνε καλὸν σημεῖον τοῦτο».

— Θὰ σιωπήσῃς κακή!

— Μὴ νομίζῃς, ὅτι ἀγνοῶ, ὅτι μὲ ἀποστρέφονται!

— Διατί;

— Διότι ἡ Ρόζα ἔχει γελοῖαν προῖκα, διότι ὑπανδρεύθην πρὸ αὐτῆς, διότι εἶσαι βαρῶνος, διότι τῆς διέφυγε τὸ παρελθὸν ἔτος κόμης τις, κόμης τοῦ Πάπα, εἶνε ἀληθές; ἀλλὰ καὶ τοῦτο κάτι σημαίνει· διότι ἡ ἐνδυμασία μου ἤρχετο καλῶς, διότι . . . . Ἔλα δά! Μὴ θέλῃς νὰ μὲ πείσῃς, ὅτι δὲν τὰς παρετήρησες καὶ σὺ πόσον ἦσαν φαρμακωμέναι μετὰ τινων ἄλλων, πρὸ τῆς ἐξόδου τῆς ἐκκλησίας;.... Ἠξέρεις ποῖος ὁ σκοπός των; Ἤθελον νὰ ἴδουν ἂν τὸ ἐξάνθημα, ὅπερ μοὶ προανήγγειλον κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ συμβολαίου εἶχε μεγαλώσῃ ἐπὶ τῆς ρινός μου... Θὰ ἐπαρηγοροῦντο τότε αἱ πτωχαί. Ἀλλὰ οὐδόλως· μνησικακῶ ἐναντίον των, πίστευσόν με. Εἰς τὴν θέσιν των, θὰ ἐσκεπτόμην καὶ θὰ ἠσθανόμην, ὡς αὐτάς.

— Ὄχι δά... Ἐλπίζω...

— Σὲ βεβαιῶ, ναί... Δὲν γνωρίζεις τὰς γυναῖκας... Εἶνε ἔμφυτον εἰς ἡμᾶς τὸ αἴσθημα τοῦτο....

— Ὁ φθόνος;

— Βεβαίως! ναί... Ὅλαι εἴμεθα φύσει ὀλίγον φθονεραί... Ἀληθῶς, ἐλησμόνησα νὰ ἐρωτήσω περὶ τοῦ ἀββᾶ Παπιλιόν. Πῶς τὰ κατάφερεν;

— Ἄριστα. Ὡμίλησε θαυμασίως.

— Ἐπρόσεχες λοιπὸν εἰς τὴν ὁμιλίαν του.

— Ἐντελῶς. Σύ, ὄχι;

— Ὄχι... Δὲν ἔλαβον καιρὸν ν' ἀκροασθῶ· ἤμην τόσον ἀπησχολημένη, νὰ μὴ συνθλίψω τὴν ἐσθῆτά μου καὶ τὸν πέπλον... Τί εἶπεν;

— Ὅ,τι χαριέστερον καὶ συγκινητικώτερον. Ἀνέπτυξε τὴν ἰδέαν αὐτήν, ὅτι ὁ γάμος ἔχει ὡς σκοπὸν τὴν ἁρμονίαν δύο καρδιῶν...

— Τὴν ἁρμονίαν δύο καρδιῶν;... Ἄ! Εἶπε τοὐλάχιστον καὶ καμμίαν λέξιν κολακευτικὴν διὰ τοὺς μάρτυρας;

— Ὄχι... Πρὸς τί;

— Τοῦτο εἶνε σύνηθες... Ἡ μαμὰ τοῦ τῷ εἶχεν ἐν τούτοις συστήσῃ... Νομίζω, ὅτι καὶ περὶ τῶν δύο οἰκογενειῶν μας οὐδὲν εἶπεν ἐπίσης...

— Οὐδέν.

— Οὕτω συμβαίνει, ὅταν λαμβάνῃ τις ἐφημέριον τοῦ χωρίου... Δὲν εἶνε ἐν γνώσει τῶν ἐθίμων... Ἀρχιερεὺς οὐδέποτε θὰ ἔπραττε τοιαύτην ἔλλειψιν.

— Ἀλλὰ θὰ ἦτο ρεκλάμα τοῦτο, εἰς τοιαύτην δὲ περίστασιν...

— Μπᾶ! ... ὀλίγη ρεκλάμα οὐδέποτε βλάπτει· τοὐναντίον πάντοτε παρέχει μικρὸν ὄφελος... Τέλος, ἔμεινες εὐχαριστημένος;

— Δὲν δύναμαι νὰ σοὶ εἴπω πόσον μὲ συνεκίνησεν... Ἔπειτα, αἱ λαμπάδες, ὁ λίβανος, τὸ ἐρυθρὸν ἔνδυμα τῶν παιδίων τοῦ χοροῦ... Εἶνε μεγαλοπρεπεστάτη ἡ τελετὴ αὕτη· οὐδέποτε ἐφανταζόμην, ὅτι ἤθελον συγκινηθῆ εἰς τόσον βαθμόν. Παρετήρησας πόσον ὡραῖαι εἶνε αἱ εὐχαί;

— Ὡραιόταται ... Καὶ ἡ μουσικὴ σὲ ἤρεσε;

— Ναί. Ἐκτὸς τοῦ ἐμβατηρίου, ὅπερ εὗρον πρὸς τὸ τέλος θορυβωδέστερον, ζωηρότερον τοῦ δέοντος...

— Δὲν συμφωνῶ... Τὸ ἐμβατήριον τοῦτο ἔκρουσεν εἰς τὸν γάμον τῆς μικρᾶς Καμπομαΰδο.

— Ἄ μπᾶ! Μεταξύ μας τοῦτο.... μοὶ εἶνε ἐντελῶς ἀδιάφορον ... θὰ προετίμων ἄλλο τι.

— Ὁ Ταλαζὰκ ἔψαλλε καλῶς, ὄχι;

— Κάλλιστα!

— Τὸν εὗρον καλήτερον ἔτι ἢ ἐν τῇ *Λακμέ*. Δὲν ἐφαίνετο τοὐλάχιστον ἡ φοβερὰ κοιλία του.

— Τοῦτο ἐσκέπτεσο, ἐνῷ ἔψαλλε;

— Οὐδὲ τοῦτο, οὐδὲ ἄλλο τι. Παρετήρουν τὸν θυρωρόν.

— Ὡραῖος θυρωρός, πράγματι.

— Θαυμάσιος! Παρετήρουν ἐπίσης ἕνα γέροντα ἱερέα, ὅστις ἐφαίνετο λίαν δυσηρεστημένος, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ροφήσῃ ὀλίγον ταμβάκον. Ἰδίᾳ ὅμως, εἶχον διάθεσιν νὰ παρατηρήσω λαθραίως, ἐὰν παρίστατο πολὺς κόσμος.

— Καὶ τί σ' ἐνδιέφερε τοῦτο;

— Παράδοξος ἐρώτησις! Ἡ μαμὰ μοὶ εἶπεν εἰς τὸ οὖς: «Νομίζω, ὅτι ὁ νεὸς εἶνε πλέον ἢ πλήρης.» Ἐὰν δὲν μοὶ ἔλεγε τοῦτο, θὰ ἐστρεφόμην ἀναμφιβόλως, τοσαύτην περιέργειαν ἠσθανόμην.

— Ἡ μήτηρ σου δὲν προσηύχετο λοιπόν; Καὶ τὴν ἐνόμιζον εὐλαβῆ!

— Ἀλλὰ βεβαίως προσηύχετο! Καὶ ἐγὼ προσηυχόμην... Τοῦτο δὲν ἐμποδίζει.... Ἡμαμά μου δὲν εἶνε εὐλαβής; Εἴξεύρεις τί ἔκαμε πρὸ ἓξ ἢ ἑπτὰ ἐτῶν, εἰς τὸν θάνατον τοῦ Πίου Ζ';

— Ἀπέστειλε δέκα χιλιάδας φρ. εἰς τὸν Ἅγιον Πέτρον.

— Ὄχι. Ἐπενθηφόρησεν. Ὅτε δὲ αἱ φίλαι τὴν ἠρώτων: «Ποῖος σᾶς ἀπέθανε, φιλτάτη μου;», ἡ μαμὰ ἀπεκρίνετο μετὰ στεναγμοῦ: «Αἴ! φίλε μου, ὁ ἅγιος πατήρ». Ὁ μπαμπᾶς περιγέλα οὐκ ὀλίγον αὐτὸ τὸ πένθος της. Ἐκεῖνον βεβαίως δὲν τὸν ὑπερασπίζομαι, διότι δὲν εἶνε ποσῶς εὐσεβής. Ἀλλ' ἡ μαμά! ἡ μαμὰ εἶνε!

— Καὶ σὺ λοιπόν;

— Μὰ τὴν ἀλήθειαν, δι' ἐμὲ εἶνε δύσκολον ν' ἀποφανθῶ. Βεβαίως ὅμως δὲν ἐπεθύμουν νὰ γείνω ἀδελφὴ τοῦ ἐλέους....

— Ἀλλὰ θὰ ἔφερες, ἐν ἀνάγκῃ, πένθος διὰ τὸν πάπαν...

Ἀμφότεροι ἐγέλασαν.

— Μπᾶ! εἶπεν, εἶσαι λοιπὸν εὐφυής;

— Ἐνίοτε, ὅταν γράφω ... Καὶ τότε πάλιν... σπανιώτατα· ἀλλ' οὐδέποτε ὅταν ὁμιλῶ.

— Ἐν τούτοις ὡμίλησας εὐφυέστατα.

— Μοὶ μετέδωκας ἐκ τῆς εὐφυΐας σου.

— Ἔλα, ἀρχίζεις πάλιν. Ἀληθῶς ἔχαμες προόδους. Ποῦ εἴμεθα;

— Οὐχὶ μακρὰν τῆς Αὐρηλίας, πιστεύω.

— Ἀπὸ τώρα; Πόσον ὡραία ἐφεύρεσις οἱ σιδηρόδρομοι! Ὁ μπαμπᾶς λέγει, ὅτι κατ' αὐτὸν μία ἀτρομηχανὴ εἶνε ὡραιοτέρα τοῦ συμπλέγματος τῆς Μεδούσης.

— Γνώμη εἶνε καὶ αὐτή. Εἰς Λοῦθρον ὅμως, εἰπέ του, εἶνε καὶ ἄλλα καλλιτεχνήματα.

— Αὐρηλία, πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ Λοαρέ, ὑπονομαρχία... Μπᾶ, ἐλησμόνησα τὰς ὑπονομαρχίας μου! Τί κάμνει ἀρά γε κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν ἡ μήτηρ σου;

— Σκέπτεται ἡμᾶς... δέεται ὑπὲρ ἡμῶν... παρακαλεῖ τὸν Θεὸν νὰ μὲ ἀγαπήσῃς ὀλίγον καὶ νὰ ὑπάρξῃ μεταξύ ἡμῶν ἡ ἁρμονία ἐκείνη, περὶ ἧς ὡμίλει σήμερον τὴν πρωΐαν ὁ ἀββᾶς — ἡ ἁρμονία, ἀπὸ τῆς ὁποίας — τὸ γνωρίζω αὐτὸ — ἀπέχομεν ἔτι τόσον... Προσπαθεῖ νὰ μαντεύσῃ, ἐὰν ἡ πρώτη αὐτὴ περίοδος τοῦ γάμου, ἥτις εἶνε τόσον σπουδαία, τόσων κινδύνων πλήρης, θὰ ἦτο δι' ἡμᾶς ἡ ἀρχὴ διαρκοῦς εὐτυχίας ἢ...

— Ἤ... Εἰπέ!...

— Ἄ! δὲν θέλω οὐδὲ νὰ σκεφθῶ ἄλλο τι. Πόσον ὡραία σοὶ ἔρχεται αὐτὴ ἡ μαντίλλη!

— Ναί, δὲν εἶνε ἔτσι· πολλάκις μοὶ τὸ εἶπον.

— Τοῦ λοιποῦ ὅμως θὰ σοὶ τὸ λέγω μόνον ἐγώ.

— Εἶσαι ζηλότυπος;

— Ἐνδέχεται... Ὑπάρχουσι δύο εἰδῶν ζηλοτυπίαι· ἡ μία, ἥτις εἶνε προσβολὴ καὶ ἡ ἑτέρα, ἥτις εἶνε λατρεία... Δι' ἐμὲ θὰ ἦσαι πάντοτε τὸ ἀντικείμενον τῆς δευτέρας.

— Ὡραῖον! Οὕτω λοιπόν, δὲν μοὶ ἐπιτρέπεται νὰ δεχθῶ τὴν ἐλαχίστην φιλοφροσύνην!

— Ἀναλόγως... Αἱ ἀποτεινόμεναι πρὸς τὰς κυρίας φιλοφροσύναι εἶνε, φιλτάτη, ὡς τὰ περιτυλιγμένα ἐντὸς χάρτου γλυκίσματα: οὐδέποτε γινώσκομεν τί περιέχουν ἀκριβῶς.

— Μπᾶ, δὲν εἶνε κακὸν αὐτὸ τὸ ὁποῖον εἶπες. Φύλαξέ το διὰ τὸ προσεχὲς μυθιστόρημά σου.

— Ἐὰν τὸ γράψω!

— Ἄ! καὶ νομίζεις, ὅτι θὰ παραδεχθῶ τοῦτο!... Πρέπει νὰ ἐργασθῆς, κύριε σύζυγέ μου, καὶ νὰ ἀποκτήσῃς φήμην. Μεῖνε ἥσυχος ὅμως... θὰ σὲ βοηθήσω...

— Θὰ μὲ βοηθήσῃς;... Τίνι τρόπῳ;

— Τοῦτο δὲν σὲ ἀποβλέπει... ἄφες αὐτὸ εἰς ἐμέ... ἔχω καὶ ἐγὼ τὴν ἰδέαν μου, ὅπως ἐπὶ ὅλων τῶν ἄλλων πράγματων.

— Τί περίεργος γυναικοῦλα εἶσαι!

— Ἀλλὰ ναί, ἀλλὰ ναί... θὰ ἰδῆς!... Τώρα ὅμως ἐὰν μὲ ἄφινες νὰ κοιμηθῶ... ἐ, τί λέγεις;

Ὁ Ραϋμόνδος γονυπετήσας περιέβαλε διὰ τοῦ βραχίονος τὴν ὀσφὺν τῆς νεαρᾶς συζύγου του καὶ ἀπήντησε:

— Λέγω ὅτι ἐὰν ἦσο καλή, θὰ ἐκοιμᾶσο αὐτὴν τὴν νύκτα μὲ τὴν κεφαλὴν ἐρειδομένην ἐπὶ τοῦ στήθους μου· οὕτω δὲ ἔχουσα τὸ οὖς πλησίον τῆς καρδίας μου, θὰ ἤκουες μέχρι τίνος βαθμοῦ εἶνε πλήρης ἐκ σοῦ.

— Ὄχι... Εἶμαι πολὺ καλήτερα ἐδῶ... Ἐξαπλώθητι καὶ σὺ εἰς τὴν ἄλλην γωνίαν.

— Τὰ πράγματά σου κατέλαβον ὅλην τὴν θέσιν.

— Ἄ, ἔχεις δίκαιον... Κακὴ συνήθεια. Ἀλλ' ἄφες με, φίλε μου, μὲ πνίγεις, σὲ βεβαιῶ...

Ὁ Ραϋμόνδος ἠγέρθη ἀποτόμως καὶ πλησιάζων πρὸς τὴν ἄλλην θυρίδα, κατεβίβασε τὴν ὕελον, ἵνα ἐκθέσῃ ἐπὶ τινας στιγμὰς τὴν πυρέσσουσαν κεφαλήν του εἰς τὴν δρόσον τῆς νυκτός. Ὅτε δ' ἐστράφη, ἡ Κλαίρη εὑρίσκετο ἐν τῇ αὐτῇ θέσει μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς κεκλεισμένους· ἀλλ' ἡ ἀναβιβάζουσα καὶ καταβιβάζουσα τὸ στῆθός της ταχεῖα πνοὴ ἐδήλου ὅτι δὲν ἐκοιμᾶτο. Ὁ Ραϋμόνδος τὴν ἐπλησίασεν, ἠσπάσθη ἠρέμα τὰ βλέφαρά της χωρὶς ἐκείνη νὰ κινηθῇ, τὴν περιεστύλιζε διὰ μεγίστου καλύμματος, μὲ προσοχὴν μητρὸς ἐπαγρυπνούσης ἐπὶ τοῦ τέκνου της καὶ χαμηλοφώνως, ἐγγύτατα τοῦ ὠτός της, τῇ εἶπε:

— Μὴ φοβεῖσαι. . . . Κοιμήσου, γυναικοῦλά μου, κοιμήσου ἥσυχα . . .

Εἶτα, ἔσυρε τὸ μικρὸν κυανοῦν παραπέτασμα πρὸ τῆς λυχνίας, ὅπως μὴ τὴν ἐνοχλῇ τὸ ὀξύτατον φῶς της, καθ' ὅλην δὲ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς τὴν παρετήρει κοιμωμένην.

Ἐπλησίαζον εἰς Βορδίγαλα τοῦ ἡλίου προχωρήσαντος ἤδη ὑψηλὰ εἰς τὸν ὁρίζοντα, ἀπεφάσισε νὰ τὴν ἀφυπνίσῃ, ἕνεκα τοῦ σταθμοῦ καὶ τῆς μεταβάσεως εἰς ἄλλην ἁμαξοστοιχίαν. Ἡ Κλαίρη δὲν εἶχε μείνῃ περιεσταλμένη ἐν τῇ γωνίᾳ της, ἀλλὰ βαθμηδὸν ἐξεπλώθη ἐντελῶς ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου. Ἐν τῷ ὕπνῳ της ἀπώθησεν ὀλίγον τὸ ἐφάπλωμα, ὅπερ τὴν ἐθέρμαινε βεβαίως παρὰ πολὺ· τὴν κεφαλὴν ἐρείδουσα ἐπὶ σαλίου συνεστραμμένου εἰς σχῆμα προσκεφαλαίου, ἐκοιμᾶτο ἐν στάσει πλήρει ἀθῳότητος, μὲ τὰς χεῖρας ἡνωμένας καὶ μὲ παιδικὸν μειδίαμα ἐπὶ τῶν ἡμιανοίκτων χειλέων της. Ἐθεώρησεν αὐτὴν ἐπὶ ἀρκετὴν ὥραν, σκεπτόμενος: «Θὰ σὲ ἀγαπήσω, ὡς νὰ ἤμην πατήρ σου, διότι πατέρα δὲν εἶχες· ὡς νὰ ἤμην μήτηρ σου, διότι μητέρα δὲν εἶχες· θὰ εἶσαι, κεφαλὴ προσφιλὴς καὶ ἱερά, ὦ, σύ, ἡ σύντροφος τῆς καρδίας μου!

Ἡ ἀμαξοστοιχία ἐβράδυνε τὴν πορείαν της.

— Κλαίρη, εἶπεν ὁ Ραϋμόνδος ἀσπαζόμενος αὐτὴν εἰς τὸ μέτωπον, πρέπει νὰ ἑτοιμασθῆς...

Ἤνοιξε μεγάλως τοὺς ὀφθαλμούς, ὀφθαλμοὺς πλήρεις ἀπορίας, ἀνωρθώθη, ἐτακτοποίησε τὴν μαντίλλην της καὶ ἠρώτησε: «Ποῦ εἴμεθα;»

— Εἰς Βορδὼ ἐντὸς ὀλίγης ὥρας.

— Ὦ! θεέ μου, δός μοι γρήγορα τὴν δερματίνην θήκην νὰ ἐπιδιορθωθῶ ὀλίγον... Φαντάσθητι, ὅτι ὠνειρευόμην... Τί ἀνόητον ὄνειρον! Περιεπάτουν μετὰ τῆς μητρός μου ἐν τῷ Βοτανικῷ κήπῳ. Ἡ μαμὰ ἐρείδετο ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ κ. δὲ Σιμεῦίλ, ὁ ὁποῖος ἔφερε στολὴν θυρωροῦ, ὡς τοῦ τῆς ἐκκλησίας τῆς Μαγδαληνῆς καὶ ἐπὶ τοῦ ὤμου ἐκράτει χρυσῆν λόγχην, δῶρον τοῦ μπαμπᾶ μου. Ἡ μαμὰ ἔλεγεν: «Ἀνέγνων, κύριε κόμη, ὅτι εἰς ἐκ τῶν προγόνων ὑμῶν...

— Τὰ εἰσιτήριά σας, παρακαλῶ, εἶπεν αἴφνης ὑπάλληλός τις, οὗτινος ἡ κεφαλὴ ἐπροβαλλόσθη πρὸ τῆς θυρίδος.

Μετά τινας ὥρας ἔφθανον εἰς Βιαρρίτς. Ἡ Κλαίρη, μέχρι τοῦ τέρματος τῆς ὁδοιπορίας, ὑπῆρξεν εὔθυμος, χαρίεσσα, γελῶσα, λέγουσα ὅ,τι τῆς ἤρχετο εἰς τὸν νοῦν, ὑπενθυμίζουσα τῷ συζύγῳ της τὴν ταχεῖαν φυγὴν ἐκ τῆς ἐκκλησίας, τὴν ἐπάνοδόν των εἰς τὸν οἶκον, τὴν ἄφιξιν τῶν γονέων τῶν ἀκορέστων εἰς ἐναγκαλισμούς, τὸ βλακῶδες

ὄφος τῶν νέων παρανύμφων καὶ τὰς ἐπιτηδεύσεις τῶν «Δεσποινίδων των»— διὰ τὰς ὁποίας ἡ ὑπηρεσία, ἣν ἐκτελοῦσι κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, εἶνε εἶδος γενικῆς δοκιμῆς διὰ τοὺς ἰδικούς των γάμους—τοὺς συγκεκινημένους ὀφθαλμοὺς τῶν μητέρων, τὴν ἀναχώρησίν των διὰ τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμόν....

Ὁ Ραϋμόνδος ἠκροᾶτο ἀφηρημένος πως τῆς θελκτικωτάτης αὐτῆς φλυαρίας. Ἐν λεωφορεῖον τοὺς κατέθεσε πρὸ τῆς θύρας τοῦ ξενοδοχείου τῆς Ἀγγλίας.

— Ὁ Κύριος καὶ ἡ Κυρία ἐπιθυμοῦσι δωμάτιον; ἠρώτησεν ὁ διευθυντής.

— Δύο δωμάτια, ἀπήντησε τάχιστα ὁ Ραϋμόνδος.

Ἡ Κλαίρη ἡμιτεταραγμένη, ἡμιειρωνευομένη, πλησιάζει καὶ τῷ λέγει χαμηλοφώνως:

— Ραϋμόνδε, πρὸς τί μία περιττὴ δαπάνη;

ΙΣΤ'

Τὴν ἐπομένην, ἐνῷ ὁ κώδων προσεκάλει εἰς τὸ πρόγευμα, ἡ Κλαίρη μετὰ τοῦ συζύγου της διήρχοντο τὸν πρόδρομον τοῦ ξενοδοχείου. Διαβαίνοντες πρὸ τοῦ γραφείου εἶδον ἐπ' αὐτοῦ μέγα βιβλίον, ἐν ᾧ ἐνεγράφοντο οἱ ταξειδιῶται.

— Ἀ! εἶπεν ἡ Κλαίρη, θὰ ἐγγράψω τὸ ὄνομά μας.

Πάραυτα διὰ μεγάλων ὡραίων γραμμάτων ἔθεσεν ἐν τῷ μέσῳ ἀγράφου ἔτι σελίδος: «Ὁ βαρῶνος καὶ ἡ βαρωνὶς Βλαχέρ, ἐκ Παρισίων.» Μετὰ ταῦτα εἰσῆλθον ἐν τῷ ἐστιατορίῳ.

— Καθήμεθα εἰς ἰδιαιτέραν τράπεζαν; ἠρώτησεν ὁ Ραϋμόνδος.

— Διατί; Θὰ ἔμεθα ἐπίσης καλὰ εἰς τὴν κοινὴν τράπεζαν.

Περατωθέντος τοῦ προγεύματος, προέτεινε νὰ πίωσι τὸν καφὲν των ἐπὶ τοῦ ἐξώστου, ἐφ' οὗ ὑπῆρχον καθίσματα καὶ μικρὰ τράπεζα. Εἰς τὴν παρατήρησιν τοῦ Ραϋμόνδου, ὅτι ἤδη εὑρίσκετο πολὺς κόσμος ἐπὶ τοῦ ἐξώστου, ἡ Κλαίρη εἶπεν:

— Αἴ! καὶ τί πειράζει;

Ἔλαβον θέσιν πλησίον ὁμίλου κυριῶν καὶ κυρίων, οἵτινες ἐφαίνοντο προσηλωμένοι μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος εἰς συνδιάλεξιν περὶ τῶν παραθαλασσίων μερῶν ἢ τῶν μεταλλικῶν λουτρῶν, συνδιάλεξιν ἐξ ἐκείνων, αἵτινες διαφέρουσι μεταξὺ αὐτῶν κατὰ τοῦτο μόνον, ὅτι ἡ κακολογία ὑπερισχύει εἴς τινας κατὰ τῆς ἀκρισίας, εἰς ἄλλας δὲ τοὐναντίον, ὑπερέχει ἡ ἀνοησία. Ἀντήλλασσον καὶ ἐσχολίαζον τὰ νέα τοῦ τόπου. Ἡ δεσποινὶς Χ... εἶχε πάλιν κολυμβήσῃ μετὰ τοῦ ἀνδραδέλφου της εἰς τὸν ἀνοικτὸν ποταμόν: τοῦτο δέ, ἦτο πλέον σκανδαλῶδες. Ἡ σωματώδης κυρία Α....ἐνῷ ἐλάμβανε τὸ λουτρόν της, ἐξαίφνης ἔρρηξε κραυγὰς ἰσχυράς, φανταζομένη ὅτι καρκίνος τὴν ἐτσίμπησεν εἰς τὴν κνήμην· δὲν ἦτο ὅμως καρκίνος, ἀλλ' ὁ ἀνεψιός της, ὁ μικρὸς Μπόμπ», ὡς καλοῦσιν αὐτόν, παιδίον δεκατριετές, εὐφυέστατον, πονηρότατον, ὅπερ διέρχεται τὰς ὥρας του, βυθιζόμενον ἐν τῷ ὕδατι περὶ τὰς κυρίας αὐτὰς καὶ εὑρισκόμενον, ὡς ἔγχελυς, πάντοτε μεταξὺ αὐτῶν. Εἶχον ἁλιεύσει ἐπὶ τῆς ὄχθης τῆς Γασκωνίας μέγιστον ἰχθύν. Ὅταν οἱ ἁλιεῖς ἤνοιξαν τὸν στόμαχόν του εὗρον ἐντὸς αὐτοῦ ἓν κουτίον σαρδελλῶν ἀρχαίου σχήματος, ἐξαίρετα διατηρημένον, ὅπερ ἔμπορός σπανίων πραγμάτων ἠγόρασεν ἀντὶ τριάκοντα σολδίων καὶ ἐπώλησε βραδύτερον ἀντὶ διακοσίων φράγκων εἰς γραῖαν Ἀγγλίδα, ὡς ἱστορικὸν ἀντικείμενον, προεξοχόμενον ἐκ τῆς μάχης τοῦ Τραφαλγάρ. Ὁ Ἱσπανὸς μακρήσιος τοῦ πρώτου πατώματος, ὅστις προὐξένει τόσην ἐντύπωσιν εἰς τὴν Λέσχην, ἀνεχώρησε χωρὶς νὰ ἐξοφλήσῃ τὸν λογαριασμόν του ἐκ τριῶν λουδοβικείων καθ' ἑκάστην· εἶχον κατάσχῃ τὸν ἐκ ρωσικῆς βύρσας μάρσιππόν του, ἀλλ' εὗρον ἐν αὐτῷ ἓν πεμάχιον ταγγοῦ κοσμητικοῦ καὶ ἓν λίαν ἀκάθαρτον κτένιον. Ἦτο δὲ ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἡ πολωνὶς πριγκίπισσα τοῦ ἰσογείου ἤμοιβε δι' ἓξ χιλιάδων φρ. κατ' ἔτος κυρίαν τινὰ τῆς ὑπηρεσίας της, ἔχουσαν τὸν αὐτὸν κατὰ τὸ μέγεθος ποδὰ καὶ ἥτις μόνην ὑπηρεσίαν ἐξετέλει νὰ φέρῃ κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τὰ ὑποδήματά της. Ἀνεμένετο ὁ ἠθοποιὸς Ν. τοῦ Παλαὶ-Ροαγάλ: οὕτω θὰ ἤκουον τέλος μονολόγους τινὰς καὶ ἀπομιμήσεις τῆς Σάρας Βερνάρ, ἧς ἠσθάνοντο τόσον τὴν στέρησιν....

— Ἀληθῶς, ἠρώτησέ τις, ὁ βαρῶνος καὶ ἡ βαρωνὶς Βλαχέρ, ὧν εἶδον πρὸ μικροῦ τὸ ὄνομα ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ταξειδιωτῶν τί πρᾶγμα εἶνε ἀρά γε;

Ὁ Ραϋμόνδος ἐταράχθη, ἡ δὲ Κλαίρη ἐμειδίασεν.

— Ὁ Βλαχέρ;... ἀπήντησε γέρων τις παρασημοφόρος, ὑπῆρξεν εἰς στρατηγὸς φέρων τὸ ὄνομα τοῦτο.

—Θέλετε πληροφορίας; εἶπε νεανίας τις, ὅστις ἐκράτει τὸν *Γαλάτην* εἰς τὰς χεῖράς του. Καὶ ἤρξατο ἀναγινώσκων μεγαλοφώνως στήλην ἀφιερωμένην καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὸν γάμον τῆς προτεραίας.

— Ἀποσυρόμεθα, Κλαίρη; εἶπε μετὰ χαμηλῆς φωνῆς ὁ Ραϋμόνδος, ὅστις ἐστενοχωρεῖτο ἐπὶ μᾶλλον ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν.

— Ἄ μπᾶ, ὄχι! ἀπήντησεν αὕτη, εἶνε διασκεδαστικώτατον τοῦτο!

Ὁ Ραϋμόνδος ἠναγκάσθη νὰ ὑποστῇ μέχρι τέλους τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην, ἥτις καθίστατο δι' αὐτὸν ἀληθὴς καταδίκη. Ἡ ἐσθὴς τῆς Κλαίρης ἦτο λεπτομερέστατα περιγεγραμμένη· μετὰ λίαν κολακευτικῶν λέξεων ἐγίνετο λόγος περὶ τῆς ἐνδυμασίας τῆς «Κυρίας Λεκουτυριέ, τὸ γένος δὲ Βελγκάρδ, ἥτις οὐδόλως ὑπεβιβάσθη ἀνταλάσσουσα τὸ ἱπποτικώτατον πατρικόν της ὄνομα πρὸς τὸ ὄνομα ἑνὸς τῶν πριγκίπων τῆς βιομηχανίας» περὶ τῶν μαρτύρων, «μεταξὺ τῶν ὁποίων παρετηρεῖτο ἡ βουρβονικὴ κατατομὴ τοῦ κόμητος δὲ-Σιμεϋίλ», τῶν φίλων πάντων τέλος, ἑνὸς ἑκάστου συνοδευομένου ὑπὸ μικροῦ τινος ἐπαίνου, ἀσημάντου βεβαίως, ἀλλὰ μετὰ τόσης χάριτος γεγραμμένου! Ἐνῷ δὲ ὁ ἀναγνώστης προσήγγιζεν εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου, ἀνεφάνη ὑπηρέτης, παρουσιάζων ἐπὶ δίσκου ἐπιστολὴν καὶ ἐφημερίδας.

— Ἡ κυρία βαρωνὶς Βλαχέρ; ἠρώτησεν ἀναζητῶν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν.

Σιγὴ αἰφνηδία ἐπῆλθεν ἐν τῷ γειτονι ὁμίλῳ.

— Δότε, εἶπεν ἡ Κλαίρη, χωρὶς ποσῶς νὰ ταραχθῇ ἐκ τῶν περιέργων βλεμμάτων, ἅτινα ἀμέσως συνεκεντρώθησαν ἐπ' αὐτῆς. Εἶνε φάκελλος τῆς μαμᾶς... Ἔρχεσαι νὰ κάμωμεν ἕνα γύρον;

Ἐγερθεῖσα, ἤνοιξε τὸ ἀλεξήλιόν της καὶ ἐπορεύθη ἀρελῶς μὲ τὸν φάκελλον ὑπὸ τὸν βραχίονα.

— Ἀ! ὄ! εἶπεν ὁ γέρων κύριος, αὐτὴ εἶνε ἡ μικρὰ γυναικοῦλα... Καὶ πάτε, παρακαλῶ, ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι της;

— Προχθές.

— Ἀ! ἀλλὰ τότε...

Ὁ γέρων λαμβάνων τὸ διοπτρόν του· τὴν ἠκολούθησε δεικνύων τοσοῦτον θερμὸν ἐνδιαφέρον, ὥστε πάντες ἤρχισαν, κυρίαι καὶ κύριοι, νὰ ὑπογελῶσι μετά τινος ζωηρότητος, ὅπερ θὰ μετέτρεπε τὴν ἀδημονίαν καὶ τὴν στενοχωρίαν τοῦ Ραϋμόνδου εἰς ἀληθῆ ἀγανάκτησιν.

Βυτυχῶς οὐδὲν ἤκουσεν. Ἡ Κλαίρη εἶχεν ἐξέλθῃ τοῦ ξενοδοχείου καὶ βαδίζουσα ἀνεγίνωσκεν ἠρέμα τὴν ἐπιστολήν. Μετέβησαν πρὸς τὰ λουτρά· εἶτα ἐπεσκέφθησαν τὴν *Billar Eÿgerlar*, τὸν φανὸν καὶ τὸν ἀνασκαπτόμενον σκόπελον, ὃν καλοῦσιν εἰς τὴν χώραν «Ὁ θάλαμος τοῦ Ἔρωτος» εἰς ἀνάμνησιν νέου καὶ νεάνιδος, οἵτινες καταληφθέντες ποτέ, κατά τινα συνέντευξίν των, ὑπὸ τῆς παλιρροίας ἐπνίγησαν.

Ἐκαθέσθησαν ἐπὶ βράχου τινός.

— Τέλος, ἐμείναμεν καὶ μόνοι! εἶπεν ὁ Ραϋμόνδος, ἀσπαζόμενος τὴν προσφιλῆ του σύζυγον.

— Ραϋμόνδε, λέγει ἡ Κλαίρη, μὲ ἀγαπᾷς σήμερον πλειότερον τῆς χθές;

— Καὶ πῶς νὰ μὴ σὲ ἀγαπῶ πλειότερον σήμερον, ὅτε εἰς τὴν ἀγάπην μου προστίθεται καὶ ἀπεριόριστος εὐγνωμοσύνη;

Ἡ Κλαίρη ἐμειδίασε μυστηριώδως, τὸ δὲ βλέμμα της περιβάλλον τὴν ἀπέραντον θάλασσαν ἐγένετο ρεμβόν, καθίστατο δὲ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπλανὲς καὶ βαθύ, ὡς ὁ ὠκεανός.

— Τί σκέπτεσαι; ἠρώτησε μετά τινα σιγὴν ὁ Ραϋμόνδος.

— Αἴ! ἀπήντησεν ἀνακτῶσα παρευθὺς τὴν συνήθη τολμηρὰν καὶ εἰρωνικὴν ἔκφρασίν της, δὲν εἶνε δύσκολον νὰ μαντεύσῃ τις.... Δὲν ἐννοεῖς, ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν μία κόρη ὑπανδρευθεῖσα μόνον ἀπὸ δύο ἡμερῶν, δὲν εἶνε δυνατόν, λέγω, νὰ μὴ ἔχῃ μικρὰς ἀφορμὰς σκέψεων....

— Καὶ ἠμπορῶ νὰ μάθω ποῖαι εἶνε αὗται αἱ σκέψεις σου;

— Εἶσαι, φίλτατέ μοι, λίαν ἀνυπόμονος· δός μοι τὸν καιρὸν νὰ συνέλθω.... Δὲν θὰ εὕρῃς κακόν, νομίζω, ὅτι πρὶν φθάσω, ὡς σύ, εἰς τὴν περίοδον τῆς εὐγνωμοσύνης, θὰ διέλθω τὴν τῆς ἀπορίας... Μὴ ἐρυθριᾷς, σὲ παρακαλῶ· θὰ μὲ κάμῃς νὰ πιστεύσω, ὅτι λέγω φοβερὰς ἀσχημίας.... καὶ ὅτι ἐντρέπεσαι....

— Φιλτάτη μοι Κλαίρη, ἀπεκρίθη ὁ Ραϋμόνδος, εἶσαι εὐφυεστάτη.... καὶ τοῦτο μὲ ὑπερευχαριστεῖ τόσον διὰ σέ, ὅσον καὶ δι' ἐμέ... Ἀλλά... ἄφες με νὰ σοὶ εἴπω, μετὰ

πολλῆς γλυκύτητος καὶ χωρὶς τὴν ἐλαχίστην ἐπιθυμίαν νὰ θέλω νὰ παριστῶ τὸ ἀνόητον πρόσωπον συζύγου, διορθοῦντος κάθε στιγμὴν τὴν νεάραν σύντροφόν του — ἄφες νὰ σοὶ εἴπω, ὅτι δὲν ἔχεις πάντοτε ἀρκετὴν ἐπιφύλαξιν καὶ ὅτι ἐὰν ὑπάρχῃ περίστασις, καθ' ἣν ἡ λεπτότης, ἐν ἐλλείψει ἄλλου αἰσθήματος, ἐπιβάλλει αὐτὴν ἐν τοῖς λόγοις, ὡς καὶ ἐν ταῖς πράξεσιν, εἶνε ἀκριβῶς ἡ περίστασις, ἐν ᾗ εὑρισκόμεθα.... Πρὸ μικροῦ, λόγου χάριν, μετὰ τὸ πρόγευμα....

— Ναί, ναί, ἠξεύρω· εἶδον, ὅτι ἐσκανδαλίζεσο.. Τί ὥραῖα ὁμιλεῖς! θὰ ἦσο θαυμάσιος ἐξομολογητής!... Ἐὰν ἐν τῇ στάσει μου ἢ ἐν τοῖς λόγοις μου ἥμαρτον, εἰπατέ μοι τοῦτο, πάτερ, ἵνα παλαίσω ἐν τῷ μέλλοντι κατὰ τοῦ Γολιὰθ τῆς ἀσεμνότητος!....

Προφέρουσα δὲ τοὺς λόγους τούτους, ἤνωσε τὰς χεῖρας καὶ ἔλαβε ὕφος ὑποκριναμένης μετανοίας, δι' οὗ ἐπέτυχε τὴν συγχώρησίν της ὑπὸ τὸ σχῆμα νέων φιλημάτων.

— Ραϋμόνδε, εἶπε, δοκιμάζουσα ἀσθενῶς νὰ ἐκφύγῃ ἐκ τῆς ἀγκάλης του, ἔχασες τὴν συστολήν σου . . . καθίσασαι ἀναιδῆς... Νομίζω, ὅτι εἶσαι λεία ἑνὸς Γολιάθ... τοῦ τρομερωτέρου ὅλων τῶν Γολιάθ.... Ἐὰν ἐξακολουθήσῃς, θὰ καταληφθῶμεν καὶ ἡμεῖς ὑπὸ τῆς παλιρροίας....

Γελῶσα δὲ καὶ σιριγῶσα ἐξέφυγεν ἐκ τῆς ἀγκάλης του.

(Ἕπεται συνέχεια).

ΡΩΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΚΥΝΟΦΙΛΙΑ

(Μῦθος Κριλώφ)

Σὲ μαγειρειοῦ κοντὰ τὸ παραθύρι,
Δυὸ σκύλοι, ὁ Ἄζορ καὶ ὁ Ἀλής,
Μιὰ μέσα ἐξεταίνοντο στὸν ἥλιο ἁπλωμένοι,
Ἀ· καὶ πιὸ πρέπον ἦτον, ἑνωμένοι
Ἐμπρὸς τὴ θύρα τῆς αὐλῆς
Τὸ σπίτι νὰ φυλᾷ τοῦ νοικοκύρη.
Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἔτυχε νὰ εἶνε χρατσμένοι,
Ἐκτὸς δὲ τούτου, εἶνε μαθημένοι
Τόσο καλά, ὅποῦ ποτὲ ἡμέρα νὰ γαυγίζουν
Δὲ συνειθίζουν,
Ἄρχισαν μεταξύ των ὁμιλία
Γιὰ τοῦ τὸ κεῖνο, γιὰ τὴν ἀρετή,
Γιὰ τὴν κακία, γιὰ τὴν ἐργασία τους αὐτή,
Τέλος γιὰ τὴ φιλία.
«—Καὶ τί κελλίτερ' ἀπ' αὐτό, μιλεῖ ὁ ἕνας σκύλος,
Παρὰ πισὸς καὶ καρδιακὸς τοῦ ἄλλου νᾶσαι φίλος
Νὰ βοηθήσθε, χωριστὰ κανένας νὰ μὴ ζῇ,
Στὸν ὕπνο ἑνωμένοι, καὶ στὸ φαγὶ μαζῆ.
Νὰ τοῦ φίλου τὴν προβεῖτ νὰ γίνεσαι κομμάτια
Καὶ νὰ τὸν βλέπῃς, νὰ σὲ βλέπῃ μέσ' τὰ μάτια
Τὴν ὥρα, τὴ στιγμὴ γ' ἀρπάξῃς
Φίλο νὰ εὐχαριστῇς, νὰ τὸν διασκεδάζῃς
Αὐτὴν τὴν εὐτυχίαν σου γι' αὐτὸν νὰ θυσιάζῃς!
Νὰ τώρα, ἂν ἐμεῖς ἀγαπηθοῦμε,
Καὶ μὲ φιλία τέτοια συνδεθοῦμε
Φρονῶ ἀληθινά,
Θὰ καταλαβαίνομε πῶς ὁ καιρὸς περνᾷ.»
—Αὐτὸ ποῦ λές εἶνε σωστό, καὶ πρέπει, καὶ νὰ γείνῃ.»
Ὁ σύντροφος ἀπόκριαι τοῦ δίνει.
—Κ' ἐγὼ τὸ συλλογοῦμαι, καὶ μὲ λυπεῖ πολὺ
Ὅτι ἐνῷ συζοῦμε στὴν ἴδια τὴν αὐλή,
Ἀρὶ φαγώματ' ἀτυχῶς μιὰ μέρα δὲν περνοῦμε.
Ἂς εἶν' καλὰ τ' ἀφεντικά, μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ
Οὔτε στενοχωρούμεθα, οὔτε πεινοῦμε!
Ἔπειτα, εἶν' ἀλήθεια, ἐνεροπή
Ὁ σκύλος ἀπ' τὸν παλαιὸ καιρό, σ' ὅλους τοὺς τόπους
Παράδειγμα φιλίας φέρεται·
Καὶ ὅμως εἰς τοὺς σκύλους, καθὼς κ' εἰς τοὺς ἀνθρώπους
Αἴσθημα φιλικὸ σχεδὸν δὲν φαίνεται.
Ἂς δεῖξωμε λοιπὸν ἐμεῖς, σὲ τοῦτο τὸν καιρὸ
Φιλίαν. Ἀὸς τὸ πόδι σου».—«Ἔβρ' το, νὰ σὲ χαρῶ».
Φιλιοῦνται, ἀγκαλιάζονται· οἱ φίλοι τρυφερὰ
Δὲ ξέρουν, ἀπὸ τὴ χαρά,
Μὲ ποιὸ νὰ συγκριθοῦν.
—Ὀρέστη μου!—Πυλάδη μου! Ἂς πᾶνε νὰ χαθοῦν
Τόσα κακά. Εἰς τὸ ἑξῆς τὸ μῖσος ἂς μᾶς λείψῃ.
Ἐκεῖ ἔτυχε ὁ μάγειρος κόκκαλο νὰ τοὺς ρίψῃ.
Οἱ νέοι φίλοι τότε ἐρρίχθηκαν μ' ὁρμὴ
Στὸ κόκκαλο ἐτάνω στὴ στιγμή.
Ποῦ πῆγε ἡ ὁμόνοια, ἡ γνώμη ἡ καλή;
Ἐπιάσθηκαν οἱ φίλοι σ' ἀγῶνα φοβερό·
Δαγκάνονται, κομμάτια πετιέται τὸ μαλλί
Ὡς ποῦ καὶ τοὺς ἐχώρισαν μ' ἕνα κουβὰ νερό.

Τοιοῦτος εἶν' ὁ κόσμος κατὰ βάθος·
Καὶ ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ, χωρὶς νὰ κάμῃ λάθος
Ὅτι εἰς τοῦ καιροῦ αὐτοῦ τοὺς φίλους
Διαφορὰ δὲν βρίσκεται καμμία.
Ἂν τοὺς ἀκούσῃς—φαίνονται ψυχὴ πῶς εἶνε μία·
Ἀλλ' εἶδαν κόκκαλο; Κι' αὐτοὺς ὑπερτεροῦν τοὺς σκύλους.

Π. Α. Ἀξιώτης

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΓΧΩΡΙΑ

Ὁ βασιλόπαις Γεώργιος ἀπὸ ἀνθυποπλοιάρχου προεβιβάσθη εἰς ὑποπλοίαρχον διὰ Β. διατάγματος. — Ἀπεβίωσεν ὁ συνταγματάρχης τοῦ πυροβολικοῦ καὶ ὑπασπιστὴς τοῦ Βασιλέως Εὐθύμιος Χατζηπέτρος.—Ἐν Χαλκίδι συνέστη ἐπιτροπὴ πρὸς συλλογὴν ἐράνων διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἀνδριάντος εἰς τὸν ἥρωα τῆς ἐπαναστάσεως Νικόλαον Κριεζώτην. — Ἐν Πύργῳ ἐνέσκηψεν ἡ νόσος ἰλαρά. — Ἡ ἑταιρία τῶν Θαλασσίων Διαπορθμεύσεων καταργοῦσα τὴν μεταξὺ Σύρου καὶ Κων/πόλεως γραμμὴν, ἀπεφάσισε νὰ συστήσῃ νέαν μεταξὺ Ἀλεξανδρείας, Πειραιῶς καὶ Κων/πόλεως. — Ἡ ἑταιρία τῆς κατασκευῆς καὶ ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἀπὸ Πατρῶν εἰς Πύργον σιδηροδρόμου, ὅστις περατοῦται περὶ τὰ τέλη τοῦ ἐλευσομένου μηνός, ἀπεφάσισε νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν γραμμὴν ταύτην μέχρι Κηλλήνης χάριν τῶν λουτρῶν. — Ἀφίκετο ὁ νέος παρὰ τῇ ἡμετέρᾳ αὐλῇ πρεσβευτὴς τῆς Ρωσίας κ. Ὀνοῦ. — Αἱ εἰσπράξεις τοῦ τελωνείου Σύρου κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος 1889 παρουσιάζουσιν ἐλάττωσιν 1,100,000 δρ. ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς εἰσπράξεις τοῦ 1888. — Διατρίβει ἀπὸ τινων ἡμερῶν ἐνταῦθα ὁ Ἰάπων ταγματάρχης κ. Φουσικάφα — Ὁ δῆμος Ἀθηναίων συνωμολόγησε δάνειον 700,000 δρ. μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης πρὸς πληρωμὴν τῶν περμπτημορίων παρελθόντων ἐτῶν εἰς τὴν ἑταιρίαν τοῦ ἀεριόφωτος καὶ ἄλλων ὀφειλῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους. — Ἀπεβίωσε πρό τινων ἡμερῶν ἐνταῦθα ὁ δικηγόρος Γεώργιος Στ. Φιλιππίδης καταλιπὼν διὰ διαθήκης μεγάλα χρηματικὰ ποσὰ εἰς ὅλα τὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα. — Ὁ ἐν Αἰγύπτῳ ὁμογενὴς κ. Ἀβέρωφ, ὅστις εἶχε χορηγήσῃ μέγα ποσὸν ὑπὲρ τῆς ἱδρύσεως τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς τῶν Εὐελπίδων ἐνταῦθα, ἐδήλωσεν ὅτι ἀναδέχεται τὴν ὁλικὴν δαπάνην τοῦ οἰκοδομήματος ἐξ 750,000 δραχμῶν.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Ἀπεβίωσεν ὁ δοὺξ τῆς Ἀόστης Ἀμεδαῖος, πρώην βασιλεὺς τῆς Ἱσπανίας καὶ ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως τῆς Ἰταλίας, ὁ δὲ ἀνεψιὸς αὐτοῦ πρίγκιψ τῆς Νεαπόλεως καὶ διάδοχος τῆς Ἰταλίας Βίκτωρ Ἐμμανουὴλ, ἀνέβλεψε τὴν διὰ τὴν Ἑλλάδα ἀναχώρησίν του ἐκ Ρώμης εἰς τὴν προπεχῆ Δευτέραν —Ἀποτυχόντος τοῦ κ. Ἀλόνζου Μαρτινέθ, ἐσχηματίσθη ἐν Ἱσπανίᾳ νέον ὑπουργεῖον ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ κ. Σαγάστα, ὑπουργὸς δὲ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν διωρίσθη ὁ κ. Δὰ Βέγα δ' Ἀρμίγο. — Τὸ Πορτογαλλικὸν κοινοβούλιον διελύθη. — Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας θὰ παρασταθῇ κατὰ τὸν προσεχῆ Αὔγουστον ἐν τοῖς ἐν Κρὰς Νοσελὼ τῆς Ρωσίας γενησομένοις γυμνασίοις τοῦ ρωσικοῦ στρατοῦ. — Ἡ ἀποθανοῦσα αὐτοκράτειρα Αὐγούστα τῆς Γερμανίας διέθετο μεγάλα ποσὰ ὑπὲρ φιλανθρωπικῶν σκοπῶν.—Ὁ διάδοχος τῆς Ρωσίας τὸν προσεχῆ Φεβρουάριον μεταβήσεται εἰς Παρισίους. — Ἡ νόσος ἰνφλουέντζα διατελεῖ πανταχοῦ εἰς ὕφεσιν. — Ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐν Λονδίνῳ γνωστοῦ κανονιοχυτηρίου Μαξίμ-Νόρδεμφελτ ἔχρεωκόπησεν. — Ἡ Βουλγαρικὴ κυβέρνησις ἠγόρασεν ἐκ Σουηδίας δύο χιλιάδας ἵππων διὰ τὸν στρατὸν καὶ ἄλλα ἀντικείμενα ἐξοπλισμοῦ. —Ἔκτὸς τῶν πρωτοδικῶν καὶ ἐφετῶν τῆς Κρήτης παρητήθησαν καὶ τὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου.—Κατ' εἰδήσεις ἐκ Τζέδδας, ἕνεκα τῆς ἀπὸ τριετίας διαρκούσης ἐν Ἀραβίᾳ ἀνομβρίας ἤρξατο ἀπειλοῦσα τὸν τόπον σιτοδεία. — Ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπεβίωσε τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ὁ ἀρχαῖος δημοσιογράφος Εὐαγγελινὸς Μισαηλίδης, ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν διευθυντὴς τῆς «Ἀνατολῆς», ἐφημερίδος γραφομένης χάριν τῶν ἐν Μ. Ἀσίᾳ Ἑλλήνων εἰς γλῶσσαν τουρκικὴν διὰ στοιχείων ἑλληνικῶν. Ἐπίσης ἀπεβίωσεν ὁ μητροπολίτης Νικαίας Σωφρόνιος, μέλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. — Ὁ ἐξερευνητὴς τῆς Ἀφρικῆς κ. Στάνλεϋ ἀφίκετο εἰς Κάϊρον, ὁπόθεν ἀναχωρεῖ μετ' ὀλίγας ἡμέρας εἰς Εὐρώπην. — Ἀπεβίωσεν ἐν Λονδίνῳ ὁ λόρδος Νάπιερ, δοὺξ τῶν Μαγδάλων, νικητὴς τοῦ βασιλέως τῆς Ἀβυσσινίας Θεοδώρου. — Ἡ δημαρχία Σμύρνης εὑρίσκεται εἰς διαπραγματεύσεις μετά τινος ἑταιρίας πρὸς φωτισμὸν τῆς πόλεως δι' ἠλεκτρικοῦ φωτός. — Ἐν Αἰγύπτῳ ἐνέσκηψαν αἱ νόσοι διφθερῖτις, ὁ τυφοειδὴς πυρετὸς καὶ ἡ ἐυλογία.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ἀπεβίωσεν ὁ ἔξοχος ποιητὴς τῆς Αὐστρίας Ἔλλερ, δημοσιεύσας σπουδαῖα ποιητικὰ καὶ φιλοσοφικὰ συγγράμματα.

ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

Ἀνεκαλύφθη ὑπὸ δύο ἰατρῶν τῆς Βιέννης τὸ βακτηρίδιον τοῦ κατάρρου. — Ὁ ἐν τῷ Ἀστεροσκοπείῳ τῶν Παρισίων Ἕλλην ἀστρονόμος κ Β. Αἰγινήτης ἐξελέγη παμψηφεὶ τακτικὸν μέλος τῆς ἐν Λονδίνῳ ἀστρονομικῆς ἀκαδημίας. — Εὐρωπαῖος ἀστρονόμος λέγει, ὅτι κατὰ τὸ παρὸν ἔτος θὰ φανῇ νέος ἀστὴρ ἐν τῷ ἀστερισμῷ τῆς Κασσιόπης. Εἶνε δὲ ὁ ἀστὴρ οὗτος, ὁ λεγόμενος «ἀστὴρ τῆς Βηθλεὲμ» καὶ ἀναφαίνεται κατὰ 315 ἔτη. — Κατ' ἀστρονομικοὺς ὑπολογισμοὺς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο θὰ φανῶσιν ἐν τῷ στερεώματι καὶ τέσσαρες νέοι κομῆται.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Ἀνεκαλύφθη ἐν Οὐλὲδ Ἀγᾶ τῆς Ἀλγερίας θαυμάσιον ψηφιδωτὸν παριστῶν διαφόρους μεταμορφώσεις τοῦ Διός, τὴν Ἠώ, τὴν Δανάην, τὸν Γανυμήδην, τὸν Λέσβιον Ἡρακλέα καὶ θυσίαν τινὰ τῆς θηρευτρίας Ἀρτέμιδος. — Ὁ ἐν Ρώμῃ διευθυντὴς τῆς Γαλλικῆς σχολῆς κ. Geffroy ἀγγέλλει, ὅτι κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Δεκεμβρίου ἐγένοντο αὐτόθι σπουδαῖαι ἀνακαλύψεις ἀνασκαπτομένων τῶν θεμελίων τοῦ ἀνεγερθησομένου στρατιωτικοῦ νοσοκομείου. Εὗρον ψηφοθέτημά τι, δωμάτιον Ρωμαϊκόν, ἴχνη Βασιλικῆς, βάσιν μετὰ τῶν ποδῶν ἀγάλματος καὶ ἐπιγραφήν, ἐξ ἧς καταφαίνεται, ὅτι ἀνηγέρθη τῷ Πουπλικίῳ (Publicius Hillarus) ἐμπόρῳ ἀδαμάντων. Ὡσαύτως ἀνεκαλύφθη μικρὸν μάρμαρον παριστῶν παῖδα καθήμενον ἐπὶ κολωνίδος, ἐξ ἧς ἀναβλύει πηγὴ καὶ θέτοντα τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ὑπὲρ τὸ στόμιον ἐπὶ σαύρας. Λέγεται, ὅτι ἀνεκαλύφθη ὡσα ὑτὼς ψηφοθέτημα ὑπὸ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Πέτρου, ἀκριβῶς ὑπὸ τὸν Μωϋσέα τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου. — Ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ παρὰ τὸ Νέον Θέατρον Ἀθηνῶν, ἐν ᾧ ἀνεκαλύφθησαν αἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ δημοσιευθεῖσαι ἐπιγραφαί, ἀνεκαλύφθησαν καὶ αἱ ἀκόλουθοι, κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἡμετέρου συνεργάτου κ. Ἀλ. Μ. Καράλη.

1)	ΦΙΛΙΤΙΟΝ ΘΕΣΠΙΟΥ ΕΡΧΙΕΩΣ ΘΥΓΑΤΗΡ ΕΡΜΗΣΙΚΡΑΤΟΥ ΑΦΙΔΝΑΙΟΥ ΓΥΝΗ	3)	ΔΗΜΗΤΡΙΑ ΧΡΗΣΤΗ
2)	ΣΩΒΙΟΣ ΚΩΤΟΥ ΜΙΛΗΣΙΟΣ	4)	ΠΑΠΟΣ ΠΑΛΑΤΗΣ ΠΡΟΥΣΙΕΥΣ
		5)	[ΑΙ]ΜΙΛΙΑ ΑΠΟΛΛΟΝΙΟΥ ΜΕΙΛΗΣΙΑ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

Ἐν Ἰταλίᾳ, ὅπως πανταχοῦ, ἐγέλασαν κατ' ἀρχὰς μὲ τὴν ἰνφλουέντζαν. Πιθανώτατον ὅμως ἤδη νὰ γελῶσιν ὀλιγώτερον, ἀφ' οὗ ἤρχισε νὰ καθίσταται θανατηφόρος Τὸ βέβαιον εἶνε, ὅτι ὁ διάσημος κωμικὸς Bottero, ὁ τόσον ἔξοχος ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Παπᾶ Μαρτὲν καὶ Δὸν Βουκεφάλου, ἀπέτεινεν εἰς ὅλους τοὺς φίλους του, κατὰ τὴν πρώτην Ἰανουαρίου, ἐπισκεπτήριον οὕτω συντεταγμένον: «Ἀλέξανδρος Βοττέρος, διδάσκαλος τῆς ᾠδικῆς καὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου· ἀπὸ τεσσάρων δὲ ἡμερῶν καθηγητὴς τῆς ἰνφλουέντζας». — Μουσικὴ σκανδιναυϊκὴ ἐν Τουρκίᾳ: Ὅτε κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Δεκεμβρίου ἡ σουηδικὴ κορβέττα Φρέϊα ἠγκυροβόλει ἐν Κωνσταντινουπόλει, λέγουσιν ὅτι ὁ Σουλτάνος προσεκάλεσε τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ πληρώματος εἰς μέγα γεῦμα, καθ' ὃ ἡ μουσικὴ τῆς Φρέϊας ἀνέκρουσεν ὕμνους καὶ ᾄσματα ἐθνικὰ τῆς Σουηδίας. Τοσοῦτον δὲ κατεθέλχθη ὁ Σουλτάνος ἐκ τῶν ᾀσμάτων τούτων, ὥστε ἀφ' οὗ ἀπένειμε μετάλλια καὶ χρυσοῦν εἰς τοὺς μουσικούς, ἐζήτησε συλλογὴν τεμαχίων, ὅπως ἐκτελεσθῶσιν ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν του μουσικῶν. — Ὁ Ἰωάννης Στράους παρατηρήσας, ὅτι σήμερον ὁ στρόβιλος εἶνε πολὺ ὀλιγώτερον ἐν χρήσει, θέλει νὰ μετατρέψῃ τὸν χορὸν τοῦτον: «Θὰ διαμοιράσω τὸν προσεχῆ στρόβιλον εἰς δύο διακεχριμένα μέρη. Τὸ πρῶτον θὰ συντίθεται πάντοτε ἐπὶ τοῦ μέτρου τρία — τέταρτα, ἀλλὰ μὲ τὸν συνήθη χρόνον τοῦ Andantino· κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν θὰ δύνανται οἱ χορευταὶ νὰ ἐρωτοτροπῶσιν ἐλευθέρως. Τὸ δεύτερον μέρος θὰ συντίθεται ἐπὶ τοῦ τακτικοῦ χρόνου τοῦ στροβίλου. Συνεργάζομαι μετά τινος χοροδιδασκάλου εἰς τὸν νέον τοῦτον στρόβιλον, ὁ ὁποῖος θὰ συμπεριληφθῇ ἐν μεγάλῳ τινὶ μελοδράματι, ὅπερ μελοποιῶ ἀπὸ διετίας: τὸν Ἱππότην Πάσμαν». — Ἐντὸς ὀλίγου πρόκειται νὰ συστηθῇ ἐν Πειραιεῖ ἑταιρία πρὸς ἵδρυσιν Ὠδείου ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. — Ὀαγαλματοποιὸς Βεὲρ ἐν Παρισίοις ἐφεῦρε μέσον, δι' οὗ νὰ καθιστᾷ τὸ μάρμαρον ρευστὸν καὶ νὰ χύνῃ αὐτὸ ὡς τὸν ὀρείχαλκον. — Ἐν τῷ Ὠδείῳ τῶν Βρυξελλῶν ὁ ἕλλην πλαγιαυλητὴς κ. Γκύζας παρέσχε δείγματα τῆς περὶ τὸν αὐλὸν τέχνης του ἐνώπιον ἐκλεκτοῦ κόσμου, μετὰ τὸ πέρας δὲ τῆς συναυλίας προσηνέχθη αὐτῷ μεγαλοπρεπὴς στέφανος.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Γ.Μ. Ἐνταῦθα. Ὁ ἀποθανὼν Ἀμεδαῖος τῆς Ἰταλίας ἔλαβε ψῆφους 15. Χάριν περιεργείας σᾶς σημειοῦμεν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ψήφων, ἃς ἔλαβον οἱ λοιποὶ ὑποψήφιοι τοῦ λαοῦ τῆς Ἑλλάδος: Ἀλφρέδος 230,016. — Λάϋχτεμβεργ 2,400. — ὀρθοδοξός τις 1917. — ὁ Ἀλέξανδρος τῆς Ρωσίας 1841. — ὁ Νικόλαος τῆς Ρωσίας 1821. — ἐψηφοφόρησαν ἁπλῶς ὑπὲρ βασιλέως 1763. — ὁ Νικόλαος βασιλεὺς ὀρθόδοξος 1741. — Ζήτωσαν αἱ τρεῖς δυνάμεις 482. — ὁ Κωνσταντῖνος τῆς Ρωσίας 478. — Πρίγκιψ Ναπολέων 345. — Ἐκ τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς τῆς Γαλλίας 246. — Πρίγκιψ Ρῶσος 140. — Ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας 93. — Ἐκ τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς τῆς Ρωσίας 9. — Ρωμανιῶφ 8. — Κόμης Φλάνδρας 7. — Γουλιέλμος Δανιμαρκίας 6. — Ὑψηλάντης 6. — Γαριβάλδης 3. — Ὠμὰλ 3. — Μέγας Ναπολέων (!!) 2. — Πρίγκιψ Σουηδίας 2. — Πρίγκιψ Ζουάμβιλ 1. — Ἐδιμάρδος 1. — Μὰκ-Μαὼν 1. — Ὄθων (.....) 1. — Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι δύνανται νὰ σᾶς διδάξωσι πολλὰ μαθήματα περὶ τῆς τότε καταστάσεως καὶ τῶν ἰδεῶν τοῦ ἡμετέρου Ἔθνους. Εὐ. Ζ. Κεφαλληνίαν. Ἐλήφθησαν, εὐχαριστοῦμεν· εὐχόμεθα πᾶν ἀγαθόν. — Σ. Τ. Μ. Δέσβαν. Εὐχαριστοῦμεν ἐγκαρδίως. Ἀπάντησις διὰ τοῦ ἑπομένου. — Πρεστίβναγιαν, Σύρον. Τὰ ξύλινα τακούνια ἀγνοοῦμεν πότε ἀνεκαλύφθησαν. Ἐρωτήσατε τὸν Φανόν. — Ἐνδιαφερόμενῳ. Πολὺ ἀκανθώδης ἐρώτησις. Ἀλλὰ τίνος κλάδου ὁ διαπρεπέστερος; Τὸ δ' νομίζομεν ἀμετάφραστον. Ν.Γ.Μ. Γένοιτο σεσ. Φύλλα στέλλονται. Ἀπάντησιν προσεχῶς. — Γ. Α. καὶ Μ. Μ. Τεργέστην. Ἐλήφθησαν, εὐχαριστοῦμεν. — Γ. Τ. Πάτρας. Ἔχει καλῶς· Φύλλων ἀναμένομεν τὸ ἀντίτιμον. Συνδρομὴ ἀνενεώθη. — Β. Α. Μιχαηλόφκαν. Ἐστάλησαν. Διεύθυνσις: διωρθώθη. — Μ. Γ. Μ. Μελιτόπολιν. Ἀπάντησιν μὲ πρῶτον. Εὐχαριστοῦμεν ἐγκαρδίως. — Μ. Α. Σανόκον. Ἐλήφθησαν. — Κ. Γ. Κ. Βόλον. Ἐνεγράφητε, ἐλήφθησαν, εὐχαριστοῦμεν. Κ. Π. Θ. Πάτρας. Πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ κριθῇ ἔργον οὔτινος ἀγνοοῦμεν τὸ τέλος; — Συνδρομητῇ. Νὰ ἰδωμεν. — Π. Β. Σπάρτην. Εὐχαριστοῦμεν. — Κ. Β. Ἀδριανούπολιν, Στ. Μ. καὶ Δημ. Τ. Καλαφάτιον. Ἐλήφθησαν, εὐχαριστοῦμεν. — Δ. Σ., Ἀριστ. Β. Λονδίνον. Ἐνεγράφησαν. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς ὑπὲρ τῆς «Ἑβδομάδος» φιλικὰς ὑμῶν ἐνεργείας. — Δεσποτινίδι Β. Σίφνον. Πρῶτος βασιλεὺς τῆς Γερμανίας θελήσας νὰ ἔλθῃ εἰς συγγένειαν μεθ' Ἑλλήνων ἦτο Ὄθων ὁ Μέγας, διαπραγματευθεὶς νὰ νυμφεύσῃ τὸν υἱόν του Ὄθωνα μὲ ἑλληνίδα βασιλοπούλαν. Τὸ σχέδιον κατ' ἀρχὰς ἀπέτυχε, βραδύτερον ὅμως ὁ Ὄθων ἐνυμφεύθη τὴν Θεοφανώ, θυγατέρα τοῦ αὐτοκράτορος Ρωμανοῦ τῷ 972 μ. Χ. — Κ. Σ. Δ. Ἐνταῦθα. Ἡ Λατινικὴ νομισματικὴ Ἕνωσις ἐπετελέσθη τὸ πρῶτον τῷ 1865 μεταξὺ τεσσάρων κρατῶν, τῆς Γαλλίας, Ἰταλίας, Βελγίου καὶ Ἑλβετίας. Ἔκτοτε τὰ νομίσματα αὐτῶν ὡς καὶ τῶν ἄλλων προσχωρησάντων κρατῶν κτυποῦνται κατὰ τοὺς αὐτοὺς τύπους καὶ κυκλοφοροῦσι ἐλευθέρων ἐν ταῖς χώραις των.

Κατὰ λάθος ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ ἐτέθη ἡ παρελθοῦσα χρονολογία, ἣν παρακαλεῖται νὰ διορθώσῃ ὁ ἀναγνώστης.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἐξεδόθησαν

Corpus Juris Civilis, ἐκ μεταφράσεως εἰς τὴν Ἑλληνικήν, ὑπὸ Ἠλία Λιακοπούλου. Τεῦχος 47ον 48ον. Πανδέκται. Ἐκδότης Ἀνέστης Κωνσταντινίδης.

Ἐπισκόπησις τῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐν τῇ Ἐκθέσει τῶν Παρισίων, ὑπὸ Μ. Ι. Βρατσάνου

Ι. ΠΟΛΕΜΗ

ΧΕΙΜΩΝΑΝΘΟΙ

Ποιήσεις

Τιμᾶται δρ. 5.

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ Α. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Αἰόλου, ἀριθ. 195-197
(Μεγ. οἰκία Μελᾶ)

Ἐκτυποῦνται ἐπισκεπτήρια στιγμιαίως παντὸς εἴδους καὶ πάσης ποιότητος καθὼς καὶ ἐπικεφαλίδες ἐπιστολῶν. Χαράσσονται σφραγῖδες παντὸς εἴδους. Μεγάλη ἀποθήκη καταστίχων διαφόρων ἐργοστασίων Εὐρώπης καθὼς καὶ ἐργαλεῖα ἀρχιτεκτονικὰ κτλ. κτλ.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Τμῆμα Πειραιῶς—Κορίνθου—Πατρῶν

	1	3	33		2	4	32
Πειραιεὺς ἀν.	7 π.μ.	11.15	10.10	Πάτραι ἀν.	7.20π	11.40	—
Ἀθῆναι »	7.30	11.50	10.40	Αἴγιον »	9.05	15.27	—
Κόρινθος ἀφ.	7.42	2.42	2.05	Κόρινθος »	1.10	4.—	9.03π.
Αἴγιον »	2.52	5.41		Ἀθῆναι ἀφ.	4.25	7.—	12·30
Πάτραι »	4.35	7.—		Πειραιεὺς »	4.55	7.30	1.—

Τμῆμα Κορίνθου - Ναυπλίου - Μύλων

Κόρινθος ἀν.	3.— μ. μ.	Μύλοι ἀν.	9.50 π. μ.
Ἄργος ἀφ.	5.12 »	Ναύπλιον »	10.—
Ναύπλιον »	5.45 »	Ἄργος ἀφ.	10.35
Μύλοι »	5.52 »	Κόρινθος »	12.45

Τμῆμα Πατρῶν - Πύργου

Πάτραι	ἀν. 8.30π.μ	5.15μ.μ	Ἀμαλιὰς ἀν.	6.30π.μ	3.15μ.μ.
Ἀχαΐα	ἀφ. 9.25	6.10	Γαστούνη »	7 11	3.56
Μανωλὰς	» 10.40	7.25	Ἀσχαινὰ »	7.50	4.35
Ἀσχαινὰ	» 11.20	8.05	Μανωλὰς »	8.30	5.15
Γαστούνη	» 11.59	8.44	Ἀχαΐα »	9.45	6:29
Ἀμαλιὰς	» 12.40	9.25	Πάτραι ἀφ.	10.40	7.24

Αἱ ἀμαξοστοιχίαι 33 καὶ 32 μέχρις Ἀκράτας λειτουργοῦσιν ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ. Τοπικαὶ ἀμαξοστ. καθ' ἑκάστην εἰς ὅλα τὰ τμήματα.

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΠΑΛΛΗ ΚΑΙ ΚΟΤΖΙΑ

Φάκελλοι ἀνεπίδεκτοι συναγωνισμοῦ.

Χαρτοπωλεῖον Πάλλη καὶ Κοτζιᾶ

Ἐμπορικὰ βιβλία. — Τετράδια.

Χαρτοπωλεῖον Πάλλη καὶ Κοτζιᾶ

Γραφικαὶ ὕλαι. — Κομψοτεχνήματα.

Χαρτοπωλεῖον Πάλλη καὶ Κοτζιᾶ

Σάπων Whitaker et Grossmit.

ΩΡΑΙΟΣ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΣ

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΠΑΛΛΗ & ΚΟΤΖΙΑ

ΕΚΟΜΙΣΘΗ

ΧΑΡΤΗΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΣΟΦΙΑΣ

Ἐπίτηδες κατασκευασθεὶς διὰ τὰς ἑορτὰς καὶ φέρων ὑδατίνους τὰς εἰκόνας τῶν νεονύμφων καὶ τὴν ἐπιγραφήν:

ΕΠΙ ΤΗ ΣΤΕΨΕΙ

Μετὰ ἀναλόγων φακέλλων

Χαρτοπωλεῖον Πάλλη καὶ Κοτζιᾶ